VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68

THỨ HAI

24.11.2025 (5.10 Ất Tỵ)

Số 141 (4275)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

THỦ TƯỚNG PHẠM MINH CHÍNH CHỈ ĐẠO KHẨN TỪ NAM PHI:

Khắc phục hậu quả mưa lũ với nỗ lực cao nhất

● Trước Tết Nguyên đán phải hoàn thành việc xây dựng lại nhà cho người dân

Nhân dân cần nhất chúng ta trong những lúc khó khăn, phải đặt mình vào địa vị người dân để triển khai các công việc.

(Thủ tướng PHẠM MINH CHÍNH)

(VH). Nước lũ đang rút dần, mưa đã tạm ngưng cũng là thời điểm các tỉnh Khánh Hòa, Gia Lai, Đắk Lắk, Lâm Đồng… cùng các lực lượng Công an, Quân đội, dân quân tự vệ đang tập trung sức lực và nỗ lực cao nhất để khắc phục hậu quả, với tinh thần "nước rút đến đâu khôi phục ngay đến đó". [3, 4+5]

Cán bộ, chiến sĩ Lữ đoàn 368 (Quân khu 5) tích cực giúp Trường THCS Nhơn Bình (phường Quy Nhơn Đông, Gia Lai) lau chùi, dọn dẹp vệ sinh trường lớp
Ảnh: HƯỚNG KHIÊM

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Để trở thành điểm đến hấp dẫn những nhà làm phim

● KIỀU GIANG

Tại hội thảo "Thực trạng và giải pháp thu hút đoàn làm phim đến các địa phương", sự kiện thuộc khuôn khổ Liên hoan phim Việt Nam lần thứ XXIV, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Tạ Quang Đông ghi nhận các ý kiến đã cùng trao đổi một cách thẳng thắn, đầy trách nhiệm về hướng phát triển điện ảnh và cơ chế thu hút các đoàn làm phim.

(Xem tiếp trang 2)

ĐÓNG GÓP Ý KIẾN CÁC VĂN KIỆN TRÌNH ĐẠI HỘI LẦN THỨ XIV CỦA ĐẢNG:

Từ khát vọng dân tộc đến sức mạnh kiến tạo ở cấp cơ sở

[7]

LUẬT TRÍ TUỆ NHÂN TẠO:

Xây dựng nền móng thể chế và "văn hóa AI" cho kỷ nguyên số của Việt Nam

[12]

Giá trị văn hóa Mường phát huy mạnh mẽ trong đời sống đương đại

[8]

Mở rộng thị trường chiến lược

[6]

BẢO TỒN, PHÁT HUY GIÁ TRỊ VĂN HÓA TRUYỀN THỐNG CỦA CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ GẮN VỚI PHÁT TRIỂN DU LỊCH:

"Đánh thức" hệ giá trị văn hóa của từng tộc người

[9]

Kỳ vọng một kỳ liên hoan phim đậm dấu ấn nghề nghiệp

[10]

Bộ Công an cảnh báo về tin giả liên quan đến mưa lũ miền Trung

[2]

Hôm nay Quốc hội sẽ thảo luận về dự án Luật Báo chí (sửa đổi)

Tiếp theo chương trình làm việc, hôm nay 24.11, Quốc hội sẽ tiến hành thảo luận ở hội trường về dự án Luật Báo chí (sửa đổi). Dự kiến Luật Báo chí (sửa đổi) sẽ được Quốc hội biểu quyết thông qua trong phiên họp vào ngày 10.12 tới.

Luật Báo chí (sửa đổi) được xây dựng nhằm hoàn thiện quy định pháp luật để thể chế hóa chủ trương, chính sách của Đảng về báo chí; điều chỉnh, quản lý hoạt động báo chí kịp thời, phù hợp trong bối cảnh sự phát triển mạnh mẽ, nhanh chóng của khoa học, công nghệ, truyền thông hiện đại; khắc phục những hạn chế, bất cập trong quy định pháp luật về báo chí hiện hành.

Được xây dựng trên cơ sở kế thừa những quy định còn phù hợp, đồng thời sửa đổi, bổ sung những nội dung quan trọng nhằm nâng cao chất lượng quản trị hệ thống báo chí quốc gia, Dự thảo Luật Báo chí (sửa đổi) gồm 4 Chương, 51 Điều (giảm 2 Chương, 10 Điều so với Luật hiện hành). Đây là sự điều chỉnh toàn diện, không chỉ nhằm quy định lại kỹ thuật pháp lý mà còn quán triệt tinh thần kiến tạo phát triển, tạo hành lang pháp lý thuận lợi để báo chí chuyển mình trong giai đoạn mới.

Theo Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng, với những nội dung sửa đổi toàn diện, Luật Báo chí (sửa đổi) khi được Quốc hội thông qua sẽ có tác động tích cực trên nhiều phương diện. Đối với Nhà nước, luật bảo đảm công cụ pháp lý đủ mạnh để quản trị rủi ro truyền thông, giữ vững an ninh tư tưởng và chủ quyền số quốc gia. Đối với cơ quan báo chí, luật mở ra hành lang pháp lý để phát triển mô hình kinh tế báo chí, chuyển đổi số, khai thác nội dung đa nền tảng, hình thành cơ quan truyền thông chủ lực đa phương tiện, tiền đề để hình thành các tập đoàn báo chí quốc gia trong tương lai gần. Đối với đội ngũ nhà báo, luật nâng cao giá trị nghề nghiệp, bảo vệ quyền tác nghiệp hợp pháp, đồng thời loại bỏ những cá nhân lợi dụng báo chí trục lợi. Đối với xã hội, luật giúp công dân được tiếp cận thông tin trung thực, chính xác, an toàn, góp phần xây dựng môi trường truyền thông lành mạnh, củng cố niềm tin của người dân đối với Đảng, với chế độ XHCN.

Với nhiều điểm mới, khắc phục những bất cập, đáp ứng yêu cầu thực tiễn, dự thảo luật được kỳ vọng sau khi được Quốc hội thông qua sẽ tạo hành lang pháp lý thông thoáng cho báo chí phát triển, hướng tới xây dựng nền báo chí chuyên nghiệp, nhân văn, hiện đại, đúng với tinh thần của nền báo chí cách mạng Việt Nam.

THU SÂM

Xuất cấp 4.000 tấn gạo dự trữ quốc gia cho Gia Lai, Đắk Lắk, Lâm Đồng

Ngày 23.11, Bộ Tài chính đã có quyết định về việc xuất cấp gạo dự trữ quốc gia trong tình huống đột xuất, cấp bách cho UBND các tỉnh: Gia Lai, Đắk Lắk, Lâm Đồng bị thiệt hại do mưa lũ. Theo đó, quyết định Cục Dự trữ Nhà nước xuất cấp (không thu tiền) trong tình huống đột xuất, cấp bách 4.000 tấn gạo dự trữ quốc gia cho UBND 3 tỉnh trên. Cụ thể, Lâm Đồng 1.000 tấn, Gia Lai bổ sung 1.000 tấn, Đắk Lắk bổ sung 2.000 tấn để hỗ trợ khẩn cấp cho nhân dân các địa phương bị thiệt hại do mưa lũ.

Bộ Tài chính giao Cục Dự trữ Nhà nước chịu trách nhiệm chỉ đạo các Chi cục Dự trữ Nhà nước khu vực phối hợp với UBND các tỉnh: Gia Lai, Đắk Lắk, Lâm Đồng để hỗ trợ gạo dự trữ quốc gia đảm bảo đúng số lượng, đối tượng, đúng mục đích. UBND các tỉnh: Gia Lai, Đắk Lắk, Lâm Đồng chịu trách nhiệm rà soát đảm bảo đúng mục tiêu, đối tượng được xuất cấp gạo dự trữ quốc gia trong tình huống đột xuất, cấp bách; chịu trách nhiệm toàn diện về tính chính xác của thông tin, số liệu và số lượng gạo đề nghị xuất cấp; tiếp nhận, phân bổ, cấp phát gạo dự trữ quốc gia theo đúng quy định, đúng đối tượng, đúng mục đích; quản lý, sử dụng, bảo quản và thực hiện chế độ báo cáo theo quy định. Quyết định này có hiệu lực thi hành kể từ ngày ký.

T.SƯƠNG

Để trở thành...

(Tiếp theo trang 1)

Nhiều ý kiến cho rằng, hội thảo lần này nhằm đánh giá thực trạng, chia sẻ kinh nghiệm và đề xuất giải pháp giúp các địa phương, đặc biệt là TP.HCM, trở thành điểm đến hấp dẫn cho các đoàn làm phim, đồng thời khai thác tối đa tiềm năng điện ảnh phục vụ phát triển kinh tế, du lịch. Phó Chủ tịch UBND TP.HCM Trần Thị Diệu Thúy cho biết, thành phố đang phát triển một hệ sinh thái điện ảnh toàn diện, từ sản xuất, phát hành, đào tạo nhân lực đến phát triển hạ tầng, bối cảnh và dịch vụ hỗ trợ đoàn phim. Thành phố được xác định có đầy đủ điều kiện để trở thành điểm đến sản xuất phim chuyên nghiệp của cả nước và quốc tế.

Nhiều chuyên gia đến từ Pháp, Australia và Singapore chia sẻ kinh nghiệm xây dựng môi trường sản xuất phim cạnh tranh, nhấn mạnh hiệu quả của mô hình "one-stop service", quy trình xin phép đơn giản, cơ chế phối hợp linh hoạt giữa chính quyền và nhà sản xuất, cùng vai trò của các chính sách ưu đãi trong thu hút đầu tư điện ảnh. Về khai thác bối cảnh và phát triển du lịch phim trường, đại diện tỉnh Cao Bằng, TP Huế và doanh nghiệp Oxalis (Quảng Bình) chia sẻ kinh nghiệm đón các đoàn phim lớn từ Hollywood, Ấn Độ, Hàn Quốc, qua đó cho thấy cách biến bối cảnh thành sản phẩm du lịch đặc thù, mang lại giá trị gia tăng và tạo thương hiệu địa phương. Cạnh đó, nhiều chuyên gia cũng nhấn mạnh nhu cầu hoàn thiện cơ chế chính sách, nâng cấp hạ tầng kỹ thuật, phát triển nhân lực và mở rộng dịch vụ hỗ trợ đoàn phim, những yếu tố then chốt để tăng sức cạnh tranh và tạo môi trường sản xuất hấp dẫn.

Nói về kinh nghiệm thu hút đoàn phim quốc tế, các nhà sản xuất, đạo diễn từ Australia và Singapore đánh giá Việt Nam là điểm đến giàu tiềm năng nhờ cảnh quan đa dạng, chi phí cạnh tranh và văn hóa đặc sắc. Tuy nhiên, Việt Nam cần cải cách thủ tục, chuẩn hóa dịch vụ và chủ động hơn trong chiến lược quảng bá để thu hút các dự án lớn. Đề cập định hướng xây dựng cơ chế, chính sách thu hút sản xuất phim tại các địa phương, PGS.TS Nguyễn Thị Thu Phương cho rằng, để phát triển bền vững công nghiệp điện ảnh, TP.HCM cần tháo gỡ các điểm nghẽn thể chế, tạo hạ tầng sáng tạo bài bản, hình thành hệ sinh thái phim trường, studio, trung tâm kỹ thuật số, đồng thời xây dựng cơ chế tài chính, thuế ưu đãi, hỗ trợ nhà làm phim độc lập…

Ông Lee Jin Sung, Tổng Giám đốc RUNUP Việt Nam đề xuất hai giải pháp thúc đẩy hợp tác quốc tế: Một là cho phép đoàn làm phim nước ngoài xác nhận quay phim tại Việt Nam sau khi kịch bản được sơ thẩm định, nhằm giảm chi phí và rủi ro; hai là xây dựng cơ sở dữ liệu chi tiết về các địa điểm và cơ sở vật chất quay phim để quảng bá rộng rãi ra quốc tế. Ông nhấn mạnh, với sự hỗ trợ từ Bộ VHTTDL, TP.HCM và các địa phương, Việt Nam hoàn toàn có thể trở thành trung tâm điện ảnh khu vực và giới thiệu vẻ đẹp của mình ra thế giới.

Thứ trưởng Tạ Quang Đông cho rằng, TP.HCM có tiềm năng lớn, nguồn nhân lực dồi dào, doanh nghiệp dịch vụ phát triển, bối cảnh đa dạng, cùng lợi thế từ Nghị quyết cơ chế đặc thù. Tuy nhiên, để đi vào thực tiễn, thành phố cần xây dựng bộ máy điều phối liên ngành, đủ thẩm quyền xử lý thủ tục, bảo đảm quy trình minh bạch và rút ngắn thời gian giải quyết cho đoàn phim. Ngoài ra, cần lưu ý yêu cầu chuẩn bị hạ tầng, điểm đến và dịch vụ đủ hấp dẫn, có bản sắc riêng; đồng thời đầu tư bài bản cho đào tạo nhân lực, từ các trường điện ảnh đến doanh nghiệp tư nhân. Ông khẳng định, Bộ VHTTDL đã cải cách mạnh mẽ thủ tục hành chính, rút thời gian cấp phép xuống còn vài ngày và Luật Điện ảnh mới được đánh giá là cởi mở trong khu vực.

Về lợi ích, kinh nghiệm các quốc gia cho thấy phim ảnh luôn kéo theo tăng trưởng du lịch, quảng bá hình ảnh địa phương và tạo nguồn thu ổn định. Việt Nam đã có nhiều ví dụ thành công, nếu TP.HCM triển khai hiệu quả, thành phố có thể trở thành điểm đến sản xuất phim mạnh mẽ hơn, hội nhập sâu hơn. Thứ trưởng Tạ Quang Đông kỳ vọng trong hai năm tới, TP.HCM có thể báo cáo một mô hình hoàn chỉnh để nhân rộng ra các địa phương khác, góp phần thúc đẩy công nghiệp điện ảnh quốc gia. ■

Bộ VHTTDL cho ý kiến về di vật tàu cổ ven biển Đà Nẵng

Bộ VHTTDL vừa có văn bản gửi UBND TP Đà Nẵng liên quan đến việc phát hiện di vật tàu cổ tại khu vực ven biển phường Hội An Tây. Trước đó, Bộ VHTTDL nhận được Báo cáo số 482/BC-SVHTTDL của Sở VHTTDL Đà Nẵng về vấn đề kể trên.

Sau khi xem xét, Bộ VHTTDL đề nghị UBND TP Đà Nẵng kịp thời có kế hoạch, chỉ đạo và huy động lực lượng trên địa bàn bảo vệ an toàn, an ninh, trật tự khu vực phát hiện tàu cổ; ngăn chặn và xử lý kịp thời mọi hoạt động làm nguy hại đến sự an toàn của tàu cổ và di vật, cổ vật. Đồng thời, tổ chức tuyên truyền cho nhân dân về việc bảo vệ di sản văn hóa ở khu vực tàu cổ tuân thủ quy định của Luật Di sản văn hóa năm 2024.

Bên cạnh đó, chỉ đạo Sở VHTTDL khẩn trương phối hợp với cơ quan, tổ chức có chức năng thăm dò, khai quật khảo cổ lập dự án khai quật khảo cổ dưới nước theo quy định tại khoản 2 Điều 31 Nghị định số 215/2025/NĐ-CP của Chính phủ quy định các biện pháp quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa và thiên nhiên thế giới, di sản văn hóa dưới nước, di sản văn hóa phi vật thể trong các Danh sách của UNESCO và Danh mục quốc gia về di sản văn hóa phi vật thể và chính sách đối với nghệ nhân, chủ thể di sản văn hóa phi vật thể; quy định của pháp luật về đầu tư, đầu tư công và quy định khác của pháp luật có liên quan để đề nghị UBND thành phố Đà Nẵng phê duyệt.

Ngoài ra, UBND thành phố Đà Nẵng sớm chủ trì tổ chức hội nghị tham vấn một số chuyên gia, nhà khoa học và các cơ quan liên quan để tiến hành khảo sát hiện trạng, đề xuất phương án bảo vệ khu vực phát hiện tàu cổ trước khi tiến hành thẩm định, giám định sơ bộ các hiện vật và thực hiện biện pháp quản lý, bảo vệ, phát huy giá trị theo quy định của pháp luật về di sản văn hóa.

L.SƠN

Bộ Công an cảnh báo về tin giả liên quan đến mưa lũ miền Trung

Hôm qua 23.11, Bộ Công an phát cảnh báo về tình trạng tán phát các thông tin sai sự thật (đặc biệt là tin giả tạo bởi AI) liên quan đến mưa lũ miền Trung. Theo Bộ Công an, bên cạnh các thông tin tích cực, chia sẻ với khó khăn bà con vùng lũ, những ngày qua, xuất hiện các đối tượng, thay vì đồng cảm, lại lợi dụng sự việc tán phát các thông tin sai sự thật, đặc biệt là tin giả tạo bởi AI với tần suất liên tục.

Mục đích của các đối tượng là xuyên tạc, công kích chính quyền và lực lượng chức năng trong công tác khắc phục, xử lý; một số khác lợi dụng tình hình bịa đặt thông tin hàng nghìn người thiệt mạng, hàng chục nghìn người chưa được ứng cứu để câu view, kêu gọi ủng hộ để trục lợi. Những tin giả này gây nhiễu loạn thông tin, phức tạp tình hình, gây hoang mang đối với người dân, đặc biệt là bà con vùng lũ lụt. "Những thông tin này lan truyền rất nhanh, vượt xa khả năng tiếp cận của thông tin chính thống, làm ảnh hưởng trực tiếp đến nhận thức của người dân và gây khó khăn cho công tác chỉ đạo, điều hành của các lực lượng tại hiện trường", Bộ Công an nêu rõ.

Bộ Công an khuyến cáo, mỗi người dùng hãy thật tỉnh táo khi xem và chia sẻ thông tin, cần lên án mạnh mẽ hành vi tung tin thất thiệt, lợi dụng AI ngụy tạo nội dung gây hoang mang dư luận và cản trở những nỗ lực cứu trợ đang được triển khai từng giờ của lực lượng chức năng. Đồng thời, tích cực chung tay lan tỏa những thông tin chính xác, góp phần hỗ trợ bà con vùng lũ vượt qua giai đoạn khó khăn này. Đối với các hành vi trực tiếp hay tiếp tay đưa tin sai sự thật, lực lượng Công an đang triển khai đồng bộ các biện pháp công tác nghiệp vụ và kỹ thuật để phát hiện, rà quét, xác minh. Những trường hợp chia sẻ do thiếu hiểu biết được nhắc nhở hoặc xử phạt theo quy định. Riêng các đối tượng cố tình tung tin giả, xuyên tạc, gây hậu quả nghiêm trọng hoặc nhằm mục đích chống phá sẽ bị xử lý nghiêm theo quy định của pháp luật, kể cả xử lý hình sự.

P.V

THỦ TƯỚNG PHẠM MINH CHÍNH CHỈ ĐẠO KHẨN TỪ NAM PHI:

Phải khắc phục hậu quả thiên tai nhanh nhất, hiệu quả nhất

● Trước Tết Nguyên đán phải hoàn thành việc xây dựng lại nhà cho người dân

Vào lúc 2h sáng 23.11 (theo giờ Nam Phi, tức 7h cùng ngày theo giờ Hà Nội), từ thành phố Johannesburg, Nam Phi, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã chủ trì cuộc họp khẩn trực tuyến với các Bộ, ngành, cơ quan, địa phương qua các điểm cầu trong nước về tình hình mưa lũ và tiếp tục ứng phó, khắc phục hậu quả thiên tai tại các tỉnh miền Trung.

Thủ tướng Phạm Minh Chính nghe các Bộ, ngành và địa phương báo cáo tại cuộc họp

Đây là lần thứ hai trong chuyến công tác thăm chính thức Kuwait và Algeria, tham dự Hội nghị Thượng đỉnh G20 và hoạt động song phương tại Nam Phi từ ngày 16-24.11, Thủ tướng Phạm Minh Chính chủ trì cuộc họp trực tuyến với trong nước về tình hình mưa lũ, ứng phó, khắc phục hậu quả thiên tai, sau cuộc họp ngày 20.11 từ Algeria.

Sau khi nghe các báo cáo, ý kiến, phát biểu kết luận, Thủ tướng Phạm Minh Chính phân công các Phó Thủ tướng tiếp tục trực tiếp kiểm tra, đôn đốc, theo dõi, phối hợp với địa phương trong công tác ứng phó, khắc phục hậu quả thiên tai. Về các công việc cấp bách trước mắt, Thủ tướng yêu cầu khẩn trương rà soát lại những nơi bị chia cắt, dứt khoát không để tình trạng không tiếp cận được; lo hậu sự cho những người đã mất; cứu chữa những người bị thương; chia sẻ với các gia đình có người chết, mất tích, bị thương; tập trung cao nhất cho con người; kịp thời tiếp tế, không để ai thiếu ăn, thiếu mặc, Bộ Quốc phòng chỉ đạo khẩn trương sản xuất thêm quần áo để cung cấp cho người dân.

Trước đề xuất của địa phương, Thủ tướng chỉ đạo Bộ Tài chính trước mắt cân đối hỗ trợ thêm cho các tỉnh để thực hiện các công việc khẩn cấp như khôi phục nhà ở cho người dân, khôi phục giao thông, trong đó: Đắk Lắk thêm 500 tỉ đồng, Gia Lai thêm 150 tỉ đồng, Khánh Hòa thêm 150 tỉ đồng, Lâm Đồng thêm 300 tỉ đồng. Các cơ quan hoàn thành các thủ tục trước 10h ngày 23.11. Cùng với đó, Thủ tướng chỉ đạo hỗ trợ thêm Đắk Lắk 2.000 tấn gạo, Gia Lai 1.000 tấn gạo, Lâm Đồng 1.000 tấn gạo. Các tỉnh sử dụng nguồn hỗ trợ một cách tiết kiệm, hiệu quả, tránh lãng phí, không để xảy ra tham nhũng, tiêu cực.

Quân đội, công an tiếp tục huy động tối đa lực lượng cho công tác ứng phó, khắc phục hậu quả thiên tai, phục vụ, giúp đỡ, hỗ trợ người dân; Bộ Quốc phòng, Quân khu 5, Quân khu 7, các sư đoàn đóng trên địa bàn, Bộ Công an, Đoàn thanh niên, Hội Cựu chiến binh… điều động lực lượng, tập trung hỗ trợ sửa chữa nhà cửa, dọn dẹp vệ sinh môi trường cho nhân dân.

Về vận chuyển vật tư, hàng hóa, Thủ tướng chỉ đạo vận chuyển từ nơi gần nhất, nếu cần thì sử dụng các doanh nghiệp hàng không, đường sắt và các phương tiện khác; bố trí ngay trực thăng, thiết bị bay không người lái để tiếp cận những khu vực không tiếp cận được. Thủ tướng yêu cầu rà soát lại những người mất nhà (số liệu mới nhất là khoảng 1.900 nhà bị sập, đổ, trôi); trước ngày 31.1.2026 (trước Tết Nguyên đán) phải hoàn thành việc xây dựng lại nhà cho người dân, các địa phương xây dựng đề án cụ thể để đề xuất cách làm, phát huy tối đa tinh thần sáng tạo của các địa phương. Với các nhà cần sửa chữa, gia cố, các địa phương tính toán để tới 30.11 phải xong.

Về trường lớp, Bộ GD&ĐT chủ trì, cùng các địa phương rà soát, tổng hợp, có báo cáo đầy đủ trước 30.11; tiến hành sửa chữa, xây dựng lại càng sớm càng tốt các trường bị hư hỏng, đổ sập. Bộ GD&ĐT thống kê lại, hỗ trợ ngay, không để học sinh thiếu sách vở đi học. Về bệnh viện, trạm y tế, Bộ Y tế rà soát cùng các địa phương, có phương án cụ thể trước 30.11. Các địa phương huy động tối đa lực lượng tại chỗ dọn dẹp vệ sinh, khử trùng nhanh chóng để ổn định tình hình nhân dân...

Để sớm khôi phục lại sản xuất kinh doanh, Bộ Tài chính triển khai các giải pháp hỗ trợ thuế, phí, lệ phí, chỉ đạo khẩn trương chi trả bảo hiểm cho các đối tượng bị thiệt hại; Bộ Nông nghiệp và Môi trường lo về giống cây trồng, vật nuôi…; Ngân hàng Nhà nước chỉ đạo hệ thống ngân hàng thực hiện khoanh, giãn, hoãn nợ, triển khai gói tín dụng cho khôi phục sản xuất, kinh doanh. Bộ Xây dựng chỉ đạo khắc phục hệ thống giao thông sớm nhất có thể, tiến hành các thủ tục trong tình trạng khẩn cấp để làm nhanh nhất. Bộ KH&CN chỉ đạo các tập đoàn, doanh nghiệp gồm Viettel, VNPT, Mobifone… khẩn trương khôi phục viễn thông. Bộ Công Thương chỉ đạo Tập đoàn Điện lực Việt Nam quyết liệt khôi phục điện cho sản xuất, kinh doanh, sinh hoạt; tạo điều kiện khôi phục sản xuất kinh doanh; không để xảy ra tình trạng thiếu hàng hóa, găm hàng, đội giá, bất ổn thị trường.

"Nhấn mạnh "nhân dân cần nhất chúng ta trong những lúc khó khăn, phải đặt mình vào địa vị người dân để triển khai các công việc", Thủ tướng Phạm Minh Chính yêu cầu tất cả các chủ thể liên quan phát huy tinh thần trách nhiệm cao nhất để thực hiện các chỉ đạo của Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Tổng Bí thư, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, các Phó Thủ tướng Chính phủ, các Bộ, ngành, cơ quan liên quan để khắc phục hậu quả thiên tai một cách nhanh nhất, hiệu quả nhất."

Theo số liệu cập nhật vào sáng 23.11, mưa lũ đã làm 102 người chết và mất tích; 1.154 nhà bị hư hỏng, thời điểm lớn nhất 186.000 nhà bị ngập; trên 80.000 ha lúa, hoa màu bị thiệt hại; trên 3,2 triệu con gia súc, gia cầm bị chết, cuốn trôi; 24 vị trí trên các tuyến quốc lộ bị sạt lở, ách tắc, đường sắt qua Đắk Lắk, Khánh Hòa tạm dừng hoạt động; nhiều công trình hạ tầng giao thông, thủy lợi, giáo dục, y tế bị thiệt hại.

Ước tính thiệt hại sơ bộ ban đầu là 9.035 tỉ đồng (Quảng Ngãi 650 tỉ đồng, Gia Lai 1.000 tỉ đồng, Đắk Lắk 5.330 tỉ đồng, Khánh Hòa 1.000 tỉ đồng, Lâm Đồng 1.055 tỉ đồng).

Thủ tướng yêu cầu cơ quan liên quan rà soát việc vận hành các hồ chứa và các địa phương nghiên cứu các giải pháp lâu dài, căn cơ như tái định cư để di dời người dân khỏi các khu vực nguy hiểm. Nhấn mạnh "nhân dân cần nhất chúng ta trong những lúc khó khăn, phải đặt mình vào địa vị người dân để triển khai các công việc", Thủ tướng yêu cầu tất cả các chủ thể liên quan phát huy tinh thần trách nhiệm cao nhất để thực hiện các chỉ đạo của Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Tổng Bí thư, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, các Phó Thủ tướng Chính phủ, các Bộ, ngành, cơ quan liên quan... để khắc phục hậu quả thiên tai một cách nhanh nhất, hiệu quả nhất. Các Bộ trưởng, trưởng ngành, lãnh đạo các Bộ hết sức coi trọng việc nắm chắc tình hình để kịp thời xử lý ngay theo chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, kịp thời hỗ trợ các địa phương, hỗ trợ người dân; nếu có vấn đề, vướng mắc thì báo cáo các Phó Thủ tướng đã được phân công để xử lý, nếu vượt thẩm quyền thì các Phó Thủ tướng báo cáo Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ.

Bí thư, Chủ tịch các tỉnh bám sát địa bàn, bám sát nhân dân, bám sát chỉ đạo của các cấp để triển khai nhiệm vụ, nhanh chóng ổn định tình hình nhân dân; nhanh chóng ổn định đời sống và sinh hoạt bình thường cho nhân dân, nhanh chóng khôi phục sản xuất, kinh doanh và chủ động đề xuất các cơ chế chính sách. Các tỉnh phân công các thành viên trong thường vụ Tỉnh ủy, lãnh đạo UBND tỉnh, lãnh đạo các Sở, ngành xuống tận cơ sở; tất cả những điểm nóng như những nơi còn bị ngập lụt, chia cắt… phải có mặt các lãnh đạo tỉnh để nắm tình hình và chỉ huy, chỉ đạo. Các địa phương thông báo đầu mối, địa điểm tiếp nhận hỗ trợ thống nhất, tập trung, để việc hỗ trợ hệ thống, trật tự, phân bổ phù hợp, hiệu quả nhất.

Các cơ quan truyền thông báo chí tiếp tục bám sát, phản ánh đầy đủ, kịp thời tình hình, dự báo, các thông tin lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành của cấp có thẩm quyền, tăng cường phổ biến kỹ năng ứng phó thiên tai, cứu hộ, cứu nạn cho người dân. Văn phòng Chính phủ hằng ngày có báo cáo Bộ Chính trị, Ban Bí thư về tình hình, công tác ứng phó, khắc phục hậu quả mưa lũ và các đề xuất, kiến nghị, các công việc cần giải quyết theo thẩm quyền...

P.V ***(tổng hợp)***

Khắc phục hậu quả mưa lũ với nỗ lực cao nhất

Bài, ảnh: HƯỚNG KHIÊM - HIẾU ĐỒNG

Nước lũ đang rút dần, mưa đã tạm ngưng cũng là thời điểm các tỉnh Khánh Hòa, Gia Lai, Đắk Lắk, Lâm Đồng… cùng các lực lượng Công an, Quân đội, dân quân tự vệ đang tập trung sức lực và nỗ lực cao nhất để khắc phục hậu quả, với tinh thần "nước rút đến đâu khôi phục ngay đến đó".

Thường trực Ban Bí thư Trần Cẩm Tú thăm hỏi, động viên, tặng quà người dân vùng lũ xã Diên Điền, tỉnh Khánh Hòa

Trên cả nước, những đoàn xe thiện nguyện mang theo nhu yếu phẩm cần thiết cũng đang nối nhau hướng về các tỉnh Nam Trung Bộ, với mong muốn chia sẻ, hàn gắn đau thương, vượt qua hoạn nạn…

Phó Thủ tướng Thường trực Nguyễn Hòa Bình thăm hỏi, tặng quà động viên gia đình bà Lê Thị Kim Hồng - xã Tuy An Tây, Đắk Lắk có bố và mẹ chồng bị thiệt mạng do mưa lũ

Tất cả vì người dân vùng "tâm lũ"

Những ngày qua, hướng về vùng "tâm lũ" Nam Trung Bộ, nhiều chuyến hàng từ thiện đã được các đoàn tình nguyện vận chuyển đến người dân. Bà Huỳnh Thị Thơ, Giám đốc Công ty Du lịch Huỳnh Lê Travel cho biết, "mặc dù khu vực phía Đông tỉnh Gia Lai và nhiều địa phương khác cũng chịu cảnh lũ lụt, tuy nhiên nghe thông tin bà con vùng "tâm lũ" xã Hòa Thịnh, Tây Hòa (Đắk Lắk) chịu thiệt hại nặng nề hơn về người và tài sản, cho nên cộng đồng làm du lịch Bình Định (cũ) đã vận động quyên góp để trao những suất quà hỗ trợ cho bà con. Hiện nay, nước lũ đang rút nhưng các vật dụng gia đình và nhu yếu phẩm của người dân rất thiếu thốn. Bởi vậy, các nhà hảo tâm, doanh nghiệp cần hỗ trợ thêm để giúp đỡ bà con bớt phần khó khăn, sớm vượt qua do hậu quả thiên tai gây ra".

Dù cũng chịu ảnh hưởng thiên tai bão lũ nhưng người dân Quảng Ngãi vẫn chung tay hỗ trợ Gia Lai và Đắk Lắk, nơi bị thiệt hại nặng nề hơn. Nhiều điểm nấu bánh chưng, bánh tét và tiếp nhận nhu yếu phẩm diễn ra khắp tỉnh với tinh thần "lá rách ít đùm lá rách nhiều". Bà Nguyễn Thị Thủy ở thôn An Lộc Nam, xã Vạn Tường đã kết nối, vận động các cá nhân cùng nhau đóng góp kinh phí tập trung gói và nấu bánh chưng để hỗ trợ đồng bào vùng lũ tỉnh Gia Lai, Đắk Lắk. "Ở thời điểm này, tôi nghĩ đồ ăn, thức uống là thứ cần thiết nhất. Nhờ sự chung tay, đồng lòng của người dân trong và ngoài thôn, hơn 1.000 chiếc bánh chưng đã hoàn thành vận chuyển đến bà con", bà Thủy cho biết.

Cục Hậu cần - Kỹ thuật (Quân khu 5) kịp thời điều động xe bếp tự hành cùng lực lượng cán bộ, chiến sĩ hành quân vào vùng lũ Đắk Lắk

Ngoài Biệt đội cứu hộ 0 đồng Quảng Ngãi còn có 5 xe bán tải cùng 15 tình nguyện viên của Câu lạc bộ xe bán tải Quảng Ngãi đã chuyển hơn hai tấn nhu yếu phẩm, thực hiện công tác cứu trợ tại phường Đông Hòa (Đắk Lắk). Nhu yếu phẩm được đóng gói

Các lực lượng đưa lương thực vào tiếp tế cho người dân vùng còn bị nước lũ bao vây ở xã Hòa Thịnh

Bộ đội giúp nhà trường dọn phòng học, để đón học sinh đi học sau lũ ở Khánh Hòa

từng túi, rất phù hợp để cứu trợ người dân tại vùng bị ngập nước.

Trong những ngày mưa lũ gây ngập sâu, chia cắt nhiều tuyến đường ở xã Hòa Thịnh (Đắk Lắk), đời sống của người dân gặp muôn vàn khó khăn. Thấu hiểu tình cảnh ấy, Cục Hậu cần - Kỹ thuật (Quân khu 5) đã kịp thời điều động xe bếp tự hành cùng lực lượng cán bộ, chiến sĩ hành quân vào vùng lũ, mang theo hơi ấm của tình quân dân. Ngay trong buổi sáng triển khai, bếp dã chiến được dựng lên tại khu vực an toàn gần vùng ngập, khói bếp nghi ngút giữa dòng người mệt mỏi sau nhiều ngày chống chọi với mưa lũ. Các chiến sĩ hậu cần khẩn trương chuẩn bị thực phẩm, nấu nướng, đóng hộp từng suất cơm nóng hổi để chuyển tới bà con. Chỉ trong vài giờ, gần 500 suất cơm đầy đủ dinh dưỡng đã được trao tận tay các hộ dân bị ảnh hưởng nặng nhất. Nhiều người xúc động khi nhận bữa ăn nóng giữa thời điểm khó khăn. Hình ảnh "Bộ đội Cụ Hồ" lại thêm một lần in đậm trong lòng nhân dân.

Nước lũ rút, nhiều nơi tại xã Hòa Thịnh, vùng tâm lũ của tỉnh Đắk Lắk vẫn còn ngập sâu. Lực lượng quân đội, công an cùng hàng chục đoàn cứu trợ từ trong và ngoài tỉnh Đắk Lắk đã đến tiếp cận, cung cấp mỳ tôm, cơm hộp, nước uống, quần áo, áo phao và nhu yếu phẩm, giúp người dân tạm thời vượt qua giai đoạn khó khăn sau trận lũ lớn nhất trong lịch sử.

Tổ chức hội nghị triển khai công tác khắc phục hậu quả mưa lũ trên địa bàn tỉnh Đắk Lắk, đại tá Phan Đại Nghĩa, Phó Tư lệnh kiêm Tham mưu trưởng Quân khu 5 nhấn mạnh: Đây là trận lũ lịch sử, gây thiệt hại đặc biệt lớn cho bà con khu vực phía Đông tỉnh Đắk Lắk. Các đơn vị phải quán triệt sâu sắc tinh thần: "Coi bà con nhân dân như người thân của mình; coi địa phương ở đây như quê hương và nhà của mình để hết lòng giúp dân vượt qua hoạn nạn".

Làm hết mình để khắc phục hậu quả mưa lũ

Những ngày qua, nước lũ rút đến đâu thì các lực lượng nhanh chóng tiếp cận địa bàn vùng ngập lụt ở khu vực phía Đông tỉnh Gia Lai đến đó, để giúp chính quyền địa phương dọn dẹp, khắc phục hậu quả do trận lũ lịch sử để lại. Cơn lũ vừa qua được chính quyền và người dân đánh giá hơn đỉnh lũ năm 2009, gây thiệt hại nặng nề về tài sản cho người dân cũng như trường học, bệnh viện… Phường Nhơn Bình cũ, nay là phường Quy Nhơn Đông (Gia Lai), là một những "rốn lũ" ở khu vực phía Đông tỉnh Gia Lai.

Sau khi nước lũ vừa rút đi, 100 cán bộ, chiến sĩ Lữ đoàn 368 (Quân khu 5) đã nhanh chóng thực hiện khắc phục, tiến hành vệ sinh môi trường tại các trường học trên địa bàn Nhơn Bình và tham gia cứu trợ. Trung tá Nguyễn Thành Điều, Phó Lữ đoàn trưởng kiêm Tham mưu trưởng Lữ đoàn 368 cho biết: Nhận chỉ đạo đột xuất từ Quân khu 5, lực lượng của lữ đoàn đã nhanh chóng đến các vùng lũ ở phía Đông tỉnh Gia Lai để ứng cứu và hỗ trợ giúp chính quyền địa phương khắc phục môi trường sau mưa lũ. Lữ đoàn đảm nhiệm, hỗ trợ dọn dẹp tại các trường học trên địa bàn phường Quy Nhơn Đông. Anh em cố gắng tranh thủ từng ngày từng giờ, khắc phục để các cháu vùng lũ sớm trở lại trường học nhanh nhất.

Tính đến nay, Bộ Quốc phòng đã chỉ đạo, điều động 44.668 lượt cán bộ, chiến sĩ và 2.231 phương tiện; vận chuyển, cấp phát 86,5 tấn hàng, quần áo dân sự, thuốc lọc nước, 3.000 thùng mỳ tôm; điều động 3 máy bay trực thăng vận chuyển thả hàng cứu trợ cho nhân dân vùng lũ. Trong khi đó, lực lượng công an đã huy động 98.509 lượt cán bộ, chiến sĩ và lực lượng tham gia bảo vệ an ninh trật tự ở cơ sở, 13.566 lượt phương tiện triển khai ứng phó, khắc phục hậu quả mưa lũ.

Những ngày qua, kiểm tra tại tỉnh Khánh Hòa, Thường trực Ban Bí thư Trần Cẩm Tú đề nghị địa phương tập trung cao độ, ưu tiên cao nhất cho nhiệm vụ là cứu trợ nhân dân, với tinh thần bảo vệ tính mạng người dân là trên hết, trước hết. "Triển khai tất cả các biện pháp, phương tiện để tìm kiếm, cứu hộ, cứu nạn những người đang bị mất tích; bảo đảm tuyệt đối không để người dân bị đói, rét, thiếu nước sạch, thiếu thuốc men; huy động tối đa mọi nguồn lực, hàng hóa thiết yếu, nỗ lực bằng mọi cách tiếp cận, cứu trợ, hỗ trợ người dân đang bị cô lập ở địa bàn còn bị ngập nặng", Thường trực Ban Bí thư nhấn mạnh; đồng thời lưu ý tỉnh Khánh Hòa cần bảo đảm chỗ ở tạm an toàn, cung cấp kịp thời, đầy đủ các nhu yếu phẩm cần thiết cho nhân dân; chăm sóc đặc biệt cho người già, trẻ em, phụ nữ mang thai, đối tượng yếu thế, dễ bị tổn thương; tuyệt đối không được để thiếu trường, thiếu lớp cho các con, các cháu; thiếu nơi khám chữa bệnh cho nhân dân... Bệnh cạnh đó, xây dựng, bố trí lực lượng, phương tiện; chăm lo, sớm ổn định đời sống cho bà con theo phương châm "4 tại chỗ", "nước rút đến đâu khôi phục ngay đến đó". Chủ động phân bổ lương thực, thực phẩm, thuốc men kịp thời, đúng đối tượng.

Tại tỉnh Lâm Đồng, Chủ tịch Ủy ban TƯMTTQ Việt Nam Bùi Thị Minh Hoài đề nghị tỉnh tiếp tục bố trí lực lượng, phương tiện để sơ tán, di dời người dân khỏi khu vực nguy hiểm; bảo đảm lương thực, nước uống và nhu yếu phẩm tại các điểm sơ tán, tuyệt đối không để người dân thiếu đói, rét hoặc thiếu nước sạch. "Tỉnh cần khẩn trương hoàn thiện báo cáo thiệt hại gửi Bộ Chính trị để kiến nghị các giải pháp và nguồn lực hỗ trợ phù hợp; đồng thời tập trung chỉ đạo khắc phục hạ tầng thiết yếu và triển khai các biện pháp phục hồi sản xuất sau mưa lũ", Chủ tịch Ủy ban TƯMTTQ Việt Nam yêu cầu.

Trong khi đó, tại tỉnh Đắk Lắk, Phó Thủ tướng Thường trực Nguyễn Hòa Bình chỉ đạo địa phương tăng cường công tác cảnh báo, chủ động các phương án đưa người dân ra khỏi các vùng nguy hiểm, đặc biệt là khu vực có nguy cơ ngập sâu, sạt lở khi có mưa lũ. "Xây dựng các phương án bố trí, bảo đảm nơi tránh trú lũ an toàn cho người dân; phân phối hàng cứu trợ đúng đối tượng, công bằng, minh bạch, chú ý đến các gia đình chính sách, người nghèo, người yếu thế", Phó Thủ tướng Thường trực yêu cầu và đề nghị lực lượng vũ trang tiếp tục nỗ lực hơn nữa trong khắc phục hậu quả mưa lũ, chỉ được rút quân sau khi đã hoàn tất việc hỗ trợ, khắc phục hậu quả.

Còn tại tỉnh Gia Lai, Bộ trưởng Bộ Quốc phòng Phan Văn Giang cũng gửi lời thăm hỏi của lãnh đạo Đảng, Nhà nước đến người dân xã Tuy Phước, Tuy Phước Đông và khẳng định: "Không ai bị bỏ lại phía sau trong lúc thiên tai, hoạn nạn. Đảng, Nhà nước, các cấp, các ngành, địa phương cùng cơ quan chức năng đã và đang làm hết mình để khắc phục các thiệt hại do mưa lũ gây ra".■

Những chiếc bánh chưng, bánh tét được người dân Quảng Ngãi gói cẩn thận gửi đến bà con vùng lũ

"Hiến máu cứu người - Hành Bồ Tát đạo" hướng đến đồng bào miền Trung

Hôm qua 23.11, Học viện Phật giáo Việt Nam tại Hà Nội phối hợp Viện Huyết học truyền máu Trung ương tổ chức ngày hội "Hiến máu cứu người - Hành Bồ Tát đạo" trước sự chứng kiến của Phó Thủ tướng Thường trực Nguyễn Hòa Bình.

Phát biểu tại buổi lễ, Hòa thượng Thích Thanh Quyết, Viện trưởng Học viện Phật giáo Việt Nam tại Hà Nội cho biết: Đức Phật dạy "bố thí" là hạnh đầu tiên trong Lục độ Ba la mật. Bố thí không chỉ là cho đi tài vật, mà cao hơn là "hiến tặng sự sống", để cứu người trong cơn hoạn nạn. Hiến máu vừa là nghĩa cử y học, vừa là "hành Bồ Tát đạo". Đức Phật trước khi đắc đạo đã trải qua nhiều kiếp xả thân cứu người và cứu giúp muôn loài chúng sinh với một ý nghĩa sâu sắc "cứu người là cứu mình". Ngày hội "Hiến máu cứu người - Hành Bồ Tát đạo" tiếp tục khẳng định vai trò nhập thế của Phật giáo Việt Nam: Phật giáo không đứng ngoài cuộc trước nỗi khổ của con người. Giáo dục tăng ni sinh đưa tinh thần Bồ Tát đạo vào hành động cụ thể, rèn luyện tâm từ bi, trí cứu khổ bằng việc làm thiết thực, góp phần giải quyết tình trạng khan hiếm máu hiện nay; nhất là đồng bào miền Trung đang gặp bão lũ, lan tỏa tính nhân văn trong cộng đồng, đưa tinh thần từ bi, cứu khổ vào đời sống xã hội.

Hưởng ứng ngày hội "Hiến máu cứu người - Hành Bồ Tát đạo", Tăng sinh Thích Bản Luận cho biết: Việc hiến máu, hình thức bố thí nội tài, chính là ánh sáng của sự sống được trao cho những bệnh nhân đang cần nguồn máu để tiếp tục hành trình của mình. Khi giọt máu được trao đi bằng tình thương, nỗi sợ hãi trước bệnh tật hay cái chết cũng phần nào được xoa dịu. Đó chính là hạnh nguyện của Bồ Tát, là con đường mà người con Phật luôn noi theo. "Học viện Phật giáo Việt Nam tại Hà Nội, dưới sự lãnh đạo của Hòa thượng Viện trưởng và chư Tôn đức Hội đồng Điều hành, luôn khuyến khích tăng sinh quan tâm đến đời sống cộng đồng thông qua các hoạt động thiện nguyện, trong đó hiến máu là hoạt động được duy trì thường niên", Tăng sinh Thích Bản Luận cho biết.

Ngày hội hiến máu do Học viện Phật giáo Việt Nam tại Hà Nội tổ chức là minh chứng sống động cho tinh thần nhập thế của Phật giáo Việt Nam. Tinh thần trách nhiệm với cộng đồng là phẩm chất mà mỗi tăng ni sinh đang trau dồi trên con đường tu học. Đây không chỉ là nghĩa vụ của một công dân, mà còn là đạo lý của người đệ tử Phật, góp phần "tô đẹp đạo - làm sáng đời". Tham gia hiến máu không chỉ là hành động vì cộng đồng, mà còn là một phần trong quá trình tu tập và trưởng dưỡng tâm từ.

V.D

Mở rộng thị trường chiến lược

● **Bài, ảnh: MAI HƯƠNG - CẨM TÚ** ***(từ Trung Quốc)***

Từ ngày 20-27.11, Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam chủ trì, phối hợp với Quỹ hỗ trợ phát triển du lịch tổ chức Chương trình giới thiệu du lịch Việt Nam tại 3 thành phố Thượng Hải, Nam Kinh và Hàng Châu (Trung Quốc). Đoàn công tác do Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam Nguyễn Trùng Khánh dẫn đầu.

Nhiều sản phẩm của Việt Nam phù hợp với khách du lịch Trung Quốc

Ba cực tăng trưởng và cách tiếp cận trúng đích

Trong dòng chảy phục hồi mạnh mẽ của du lịch khu vực, Trung Quốc tiếp tục là thị trường có sức ảnh hưởng lớn nhất đối với tăng trưởng của du lịch Việt Nam. Việc Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam triển khai chương trình xúc tiến tại Thượng Hải, Nam Kinh và Hàng Châu không chỉ đơn thuần là hoạt động quảng bá điểm đến, mà còn thể hiện bước đi chiến lược trong tiếp cận thị trường trọng điểm, nơi hội tụ những nhóm khách có mức chi tiêu cao và nhu cầu tinh tế nhất của châu Á.

Trung Quốc luôn giữ vị trí đặc biệt đối với Việt Nam, vừa là thị trường gửi khách lớn nhất, vừa là nhóm khách có tốc độ phục hồi nhanh và mang lại hiệu quả kinh tế rõ rệt. Hơn 5,8 triệu lượt khách Trung Quốc năm 2019 và hơn 4,3 triệu lượt chỉ trong 10 tháng năm 2025 đã minh chứng cho sức sống mạnh mẽ của thị trường này. Điểm đáng chú ý là, nhiều nhất trong lượng khách ấy đến từ khu vực Hoa Đông - vùng đất hội tụ những trung tâm kinh tế, tài chính, văn hóa lớn của Trung Quốc như Thượng Hải, Hàng Châu, Nam Kinh. Tầng lớp trung lưu tại đây đang tăng nhanh, cùng với nhu cầu du lịch nước ngoài không ngừng mở rộng. Họ ưu tiên các điểm đến có dịch vụ hoàn chỉnh, hạ tầng thuận lợi, an toàn cao, có sự kết hợp hài hòa giữa nghỉ dưỡng - văn hóa - mua sắm - ẩm thực.

Việt Nam trở thành lựa chọn phù hợp khi vừa có tài nguyên du lịch đa dạng, vừa ngày càng đáp ứng tốt hơn những yêu cầu của nhóm khách này. Sự tương thích ấy khiến việc xúc tiến tại Hoa Đông trở thành hướng đi chiến lược, đặc biệt trong bối cảnh hai nước kỷ niệm 75 năm thiết lập quan hệ ngoại giao, khi giao lưu nhân dân được coi là cầu nối quan trọng củng cố hợp tác.

Việc Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam lựa chọn 3 thành phố Thượng Hải, Nam Kinh và Hàng Châu làm điểm đặt chương trình xúc tiến phản ánh tư duy tiếp cận thị trường rất rõ nét: Đến đúng nơi có nhu cầu mạnh nhất, làm việc với đúng đối tác có ảnh hưởng lớn nhất và đưa thông điệp tới đúng nhóm khách có năng lực chi trả cao nhất.

Tại Thượng Hải, trung tâm tài chính - thương mại hàng đầu châu Á, hoạt động xúc tiến được tổ chức trong môi trường nơi các tập đoàn lữ hành quốc tế, hãng hàng không và truyền thông có mức độ ảnh hưởng vượt trội. Đây là "cửa ngõ outbound" của Trung Quốc, nơi mà mỗi chiến dịch truyền thông đều có khả năng lan tỏa sâu rộng. Ở Nam Kinh, trung tâm văn hóa - giáo dục của vùng Hoa Đông, Việt Nam tiếp cận một nhóm khách yêu thích chiều sâu lịch sử và trải nghiệm văn hóa, rất phù hợp với hệ sinh thái sản phẩm di sản của Việt Nam. Đồng thời, việc làm việc với tỉnh Giang Tô giúp khôi phục các kênh hợp tác từng có nền tảng trước đây. Còn tại Hàng Châu, thành phố dẫn đầu Trung Quốc về du lịch thông minh và kinh tế số, chương trình xúc tiến mở ra hướng kết nối với những xu hướng du lịch mới: Du lịch chăm sóc sức khỏe, du lịch sinh thái cao cấp, trải nghiệm công nghệ và các phân khúc đòi hỏi tiêu chuẩn dịch vụ cao. Đây cũng là thị trường giàu tiềm năng cho golf, resort biển và các sản phẩm trọn gói có tính cá nhân hóa.

Nâng cao năng lực đáp ứng của Việt Nam

Những năm qua, Trung Quốc luôn giữ vai trò là thị trường gửi khách lớn nhất của Việt Nam. Trước đại dịch, năm 2019, hơn 5,8 triệu lượt khách Trung Quốc đã đến Việt Nam, chiếm gần 30% tổng lượng khách quốc tế. Đến năm 2024, dòng khách này phục hồi mạnh mẽ với gần 3,8 triệu lượt, tương đương hơn 64% so với mức trước Covid-19. Đặc biệt, chỉ trong 10 tháng đầu năm 2025, lượng khách Trung Quốc đã vượt mốc 4,3 triệu lượt, tăng gần 44% so với cùng kỳ năm trước.

Theo Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam, sự phục hồi mạnh mẽ hậu đại dịch đang đưa du lịch Việt Nam bước vào giai đoạn phát triển theo hướng chất lượng, bền vững và sáng tạo hơn. Việt Nam hiện sở hữu 9 di sản thế giới, 16 di sản văn hóa phi vật thể được UNESCO ghi danh, cùng hàng trăm danh thắng và điểm đến nổi tiếng. Chính sách thị thực cởi mở, kết hợp mạng lưới đường bay thẳng ngày càng dày đặc giữa các thành phố lớn của Việt Nam và Trung Quốc như Thượng Hải, Quảng Châu hay Bắc Kinh, đang tạo hành lang thuận lợi giúp du khách hai nước di chuyển dễ dàng hơn, mở ra nhiều cơ hội tăng trưởng mới.

Trong giai đoạn 2024-2025, nhu cầu của du khách Trung Quốc chuyển dịch nhanh từ ưu tiên số lượng sang chú trọng chất lượng trải nghiệm. Họ tìm kiếm các điểm đến có thủ tục thuận tiện, dịch vụ ổn định, hành trình linh hoạt và mức độ cá nhân hóa cao. Những tiêu chí này đang gặp sự tương thích rõ rệt với năng lực đáp ứng ngày càng nâng cấp của du lịch Việt Nam. Chính sách thị thực điện tử với thời gian lưu trú tới 90 ngày tạo điều kiện đáng kể cho nhóm khách công vụ, nghỉ dưỡng kết hợp và khách MICE. Việt Nam cũng đang tập trung phát triển những dòng sản phẩm phù hợp thị hiếu của khách Trung Quốc như nghỉ dưỡng biển cao cấp, ẩm thực bản địa, tour văn hóa - di sản, dịch vụ wellness, golf và các trải nghiệm thông minh gắn với lối sống số.

Song song với đó, Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam đang thúc đẩy mô hình hợp tác mới với các địa phương Trung Quốc, từ Thượng Hải đến Giang Tô và Chiết Giang thông qua hoạt động roadshow thường niên, chia sẻ dữ liệu, truyền thông số, mở thêm đường bay và tổ chức các chuyến khảo sát sản phẩm. Tư duy xúc tiến theo hệ sinh thái này đang giúp tăng hiệu quả quảng bá, mở rộng hợp tác và tạo nền tảng phát triển bền vững. ■

Lễ hội Văn hóa - Du lịch Làng cổ Đông Hòa Hiệp

Với chủ đề "Ký ức Làng cổ", Lễ hội Văn hóa - Du lịch Làng cổ Đông Hòa Hiệp lần thứ VI năm 2025 diễn ra từ ngày 3-7.12. Lễ khai mạc diễn ra vào lúc 19 giờ ngày 4.12 tại xã Cái Bè, tỉnh Đồng Tháp.

Theo Ban tổ chức, Lễ hội năm nay có các hoạt động: Chiến dịch "Check-in cùng Làng cổ Đông Hòa Hiệp"; Cuộc thi ảnh online "Góc nhìn làng cổ" với hashtag VanhoaDulich LangcoDongHoaHieplanVI; Hành trình Di sản "Kết nối Văn hóa, Du lịch và Làng nghề"; Phát triển sản phẩm du lịch Làng cổ Đông Hòa Hiệp; Hành trình số Về làng cổ Đông Hòa Hiệp; Ẩm thực "Tinh hoa miền Tây"; Chương trình dân vũ; Hội thi "Cổng làng kể chuyện"; Chương trình "Đêm dấu ấn Làng cổ Đông Hòa Hiệp"; Chương trình Hàng Việt về nông thôn; Chương trình nghệ thuật. Trong các hoạt động chính sẽ có hoạt động tái hiện văn hóa chợ nổi miền sông nước với các gian hàng sản phẩm thủ công mỹ nghệ, đặc sản địa phương; xuồng ẩm thực sẽ phục vụ đa dạng các món bánh dân gian truyền thống và sản vật đặc trưng của Đồng Tháp, diễn ra tại khu vực chợ nổi sông Cái Bè...

L.HƯƠNG

Nâng cao nghiệp vụ buồng

150 học viên đến từ các cơ sở kinh doanh lưu trú và khu, điểm du lịch khu vực phía Đông tỉnh Lâm Đồng vừa tham gia lớp bồi dưỡng nghiệp vụ buồng năm 2025 do Sở VHTTDL tỉnh Lâm Đồng tổ chức.

Trong chương trình bồi dưỡng, học viên được phổ biến các quy định pháp luật liên quan đến hoạt động kinh doanh du lịch; định hướng phát triển du lịch của tỉnh trong thời gian tới; vai trò, chức năng của bộ phận buồng trong cơ sở lưu trú. Ngoài ra, các học viên được hướng dẫn toàn bộ quy trình vệ sinh phòng (phòng khách lưu trú, phòng khách trả, phòng trống); kỹ năng kiểm tra, sắp xếp và bổ sung đồ dùng, vật dụng; kỹ thuật gấp khăn, trải giường và trang trí phòng theo tiêu chuẩn khách sạn. Lớp học cũng trang bị kỹ năng vệ sinh khu vực công cộng như hành lang, sảnh, cầu thang, khu vệ sinh; cùng phương pháp sử dụng, bảo quản hóa chất và dụng cụ đúng quy trình để bảo đảm an toàn lao động.

Bên cạnh các buổi học lý thuyết, học viên còn được thực hành nghiệp vụ buồng thông qua các tình huống mô phỏng thường gặp trong quá trình phục vụ khách.

MINH LÝ

ĐÓNG GÓP Ý KIẾN CÁC VĂN KIỆN TRÌNH ĐẠI HỘI LẦN THỨ XIV CỦA ĐẢNG

Từ khát vọng dân tộc đến sức mạnh kiến tạo ở cấp cơ sở

● TS PHAN THANH HẢI

Trong Dự thảo Báo cáo Chính trị trình Đại hội XIV của Đảng, phần nói về văn hóa tiếp tục kế thừa tư tưởng lớn đã được khẳng định trong Cương lĩnh, Hiến pháp và các nghị quyết Trung ương về văn hóa, xây dựng con người. Văn hóa được xác định rõ là nền tảng tinh thần của xã hội, là sức mạnh nội sinh quan trọng, là một trong những động lực chủ yếu của phát triển, là "động cơ mềm" của sự hưng thịnh quốc gia. Điều đó cho thấy, khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc đang được soi chiếu ngày càng đậm nét từ góc độ văn hóa.

TS Phan Thanh Hải, Giám đốc Sở VHTT TP Huế

Từ nền tảng đến động lực phát triển

Có thể nói, Dự thảo lần này thể hiện một cách nhìn toàn diện hơn về văn hóa trong mối liên hệ hữu cơ với chính trị, kinh tế, xã hội, môi trường. Văn hóa không chỉ là lĩnh vực thuần túy tinh thần, mà đã được nhìn nhận như một "hệ điều tiết mềm" chi phối hành vi, lối sống, chất lượng phát triển, là nguồn lực kiến tạo xã hội và quản trị quốc gia.

Những điểm nhấn mới được nêu khá rõ: Xây dựng và phát huy hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị gia đình, hệ giá trị văn hóa và chuẩn mực con người Việt Nam; phát triển con người toàn diện về đạo đức, trí tuệ, thể chất, thẩm mỹ; bồi dưỡng khát vọng vươn lên, ý thức công dân, tinh thần thượng tôn pháp luật. Văn hóa không chỉ dừng lại ở việc "giữ gìn bản sắc", mà còn phải được chuyển hóa thành nguồn lực kinh tế, sức mạnh mềm trong đối ngoại và hội nhập quốc tế.

Đặc biệt, Dự thảo đã đưa chuyển đổi số trong lĩnh vực văn hóa vào như một định hướng quan trọng: Số hóa di sản, bảo tàng, thư viện; phát triển các nền tảng nội dung số, các không gian sáng tạo; xây dựng môi trường văn hóa số lành mạnh cho thế hệ trẻ. Đó là cách để di sản, nghệ thuật, ẩm thực, lễ hội… có thể bước ra thế giới bằng những phương tiện hiện đại nhất, vừa bảo tồn, vừa phát huy hiệu quả trong kỷ nguyên số.

Cùng với việc khẳng định vai trò trung tâm của văn hóa, Dự thảo cũng thể hiện tinh thần tự phê bình, nhìn thẳng vào sự thật khi thừa nhận: Môi trường văn hóa, đời sống thẩm mỹ ở nhiều nơi chưa thật lành mạnh; một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên và nhân dân chưa thực sự coi trọng văn hóa; các giá trị tốt đẹp đôi khi bị lấn át bởi chủ nghĩa thực dụng, lối sống dễ dãi, văn hóa ứng xử thiếu chuẩn mực.

Những hạn chế ấy cho thấy, chúng ta vẫn chưa xây dựng được một cơ chế vận hành văn hóa đủ mạnh và đồng bộ. Một số chủ trương đúng đắn, những khẩu hiệu đẹp vẫn chưa đi sâu được vào đời sống cộng đồng vì thiếu công cụ, thiếu cơ chế khuyến khích và giám sát cụ thể. Thiết chế văn hóa cơ sở ở nhiều địa phương còn hình thức, chưa tạo ra sức sống thực sự; nguồn lực dành cho văn hóa, nhất là cho đội ngũ làm văn hóa ở cơ sở, vẫn còn hạn chế. Không ít phong trào được triển khai theo kiểu hành chính, mang tính phong trào nhiều hơn là nuôi dưỡng những hạt nhân sáng tạo bền vững. Trong khi đó, những không gian sáng tạo cộng đồng, những mô hình nghệ thuật đường phố, văn hóa đọc, hoạt động văn hóa gắn với khởi nghiệp sáng tạo… ở nhiều nơi vẫn chưa được khuyến khích, chưa được "đánh thức" đúng mức.

Một tín hiệu đáng mừng là Dự thảo, ở phần nói về đổi mới tổ chức bộ máy, đã gắn rất rõ cải cách hành chính, phân cấp, phân quyền với việc phát huy vai trò chủ động của cơ sở. Nếu coi văn hóa là linh hồn của phát triển thì cấp xã, phường, thị trấn (nơi trực tiếp gắn với đời sống hằng ngày của người dân) chính là "mặt trận" quyết định.

Việc tiếp tục kiện toàn mô hình chính quyền đô thị, tinh gọn bộ máy, tăng cường tự chủ, tự chịu trách nhiệm cho cấp cơ sở sẽ mở đường cho nhiều sáng kiến về văn hóa - xã hội được triển khai linh hoạt hơn, sát với nhu cầu thật của cộng đồng. Khi đó, người dân không chỉ là đối tượng thụ hưởng mà trở thành chủ thể kiến tạo, cùng chính quyền xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh, an toàn và sáng tạo.

Cần một "hệ vận hành văn hóa" mới

Để khơi dậy và phát huy tốt hơn sức mạnh của văn hóa, cần xem những định hướng trong Dự thảo không chỉ là những câu chữ về mặt tư tưởng, mà phải trở thành nền tảng cho một "hệ vận hành văn hóa" mới, hiện đại và hiệu quả. Trên tinh thần ấy, xin mạnh dạn đề xuất một số hướng cụ thể:

Thứ nhất, xây dựng Bộ chỉ số phát triển văn hóa ở cấp đô thị và cấp cơ sở, gắn với các tiêu chí đo lường cụ thể như mức độ hài lòng về môi trường văn hóa, tỷ lệ người dân tham gia hoạt động văn hóa - nghệ thuật, đóng góp của công nghiệp văn hóa vào GRDP, mức độ an toàn - lành mạnh của không gian công cộng… Bộ chỉ số này sẽ không chỉ là công cụ đánh giá, mà còn là thước đo năng lực quản trị của chính quyền hai cấp.

Thứ hai, thiết lập cơ chế tài chính và quỹ hỗ trợ sáng tạo văn hóa linh hoạt, minh bạch, khuyến khích xã hội hóa. Thay vì dàn trải, nên ưu tiên đầu tư có trọng điểm vào bảo tồn, phát huy di sản, phát triển bảo tàng, nhà hát, lễ hội, điện ảnh, thiết kế, thời trang, ẩm thực… để tạo ra các chuỗi sản phẩm văn hóa có giá trị gia tăng cao, gắn với du lịch và xuất khẩu.

Thứ ba, phát triển đội ngũ làm công tác văn hóa ở cơ sở với biên chế, chế độ đãi ngộ và chương trình đào tạo phù hợp. Người làm văn hóa cơ sở phải vừa nắm vững đường lối, chính sách, vừa am hiểu di sản, nghệ thuật và biết tổ chức các hoạt động sáng tạo cộng đồng; đồng thời được trao thực quyền trong quản lý ngân sách, thiết chế, chương trình hành động.

Thứ tư, hình thành chuỗi giá trị công nghiệp văn hóa đô thị, dựa trên lợi thế riêng của từng địa phương, có nơi mạnh về di sản, có nơi mạnh về điện ảnh, âm nhạc, hội họa, trình diễn thời trang, ẩm thực… Mỗi địa phương, nhất là các đô thị lớn và đô thị di sản, cần xác định một số ngành mũi nhọn để tập trung nguồn lực, tạo dựng thương hiệu văn hóa mang tầm quốc gia và quốc tế.

Thứ năm, đẩy mạnh chuyển đổi số trong văn hóa một cách thực chất: Số hóa hệ thống di sản, tài liệu, hiện vật; xây dựng cơ sở dữ liệu mở; phát triển các nền tảng nội dung số đa ngữ phục vụ giới trẻ, kiều bào, du khách quốc tế; ứng dụng mạnh mẽ công nghệ trong trưng bày, thuyết minh, giáo dục di sản và quảng bá hình ảnh đất nước.

Khát vọng vươn mình và yêu cầu thể chế hóa Nghị quyết về văn hóa

Đất nước đang bước vào một giai đoạn phát triển mới, với khát vọng trở thành quốc gia phát triển, thịnh vượng, hạnh phúc vào giữa thế kỷ XXI. Trong bối cảnh đó, sức mạnh của Việt Nam không chỉ đo bằng tốc độ tăng trưởng GDP, bằng quy mô nền kinh tế, mà còn bằng chiều sâu văn hóa, bản lĩnh con người, khả năng hội nhập mà vẫn giữ được cốt cách riêng.

Vì thế, văn hóa trong Dự thảo Báo cáo Chính trị Đại hội XIV không chỉ là một chương mục trong văn kiện, mà phải trở thành "sợi chỉ đỏ" xuyên suốt chiến lược phát triển đất nước. Mọi nỗ lực công nghiệp hóa, hiện đại hóa nếu tách rời văn hóa đều có nguy cơ dẫn đến phát triển thiếu bền vững, làm suy yếu sức mạnh nội sinh của cộng đồng dân tộc.

Từ góc độ đó, có một mong muốn rất xác đáng là phần về văn hóa trong Dự thảo Báo cáo Chính trị Đại hội XIV của Đảng cần tiếp tục được bổ sung, hoàn thiện, phản ánh đầy đủ hơn vai trò của văn hóa đối với xây dựng con người, xây dựng Đảng và hệ thống chính trị, đối với phát triển kinh tế, đối ngoại và bảo vệ Tổ quốc trong bối cảnh mới. Những tư duy mới về công nghiệp văn hóa, về đô thị sáng tạo, về chuyển đổi số trong văn hóa và di sản cần được thể hiện đậm nét hơn, gắn với các mục tiêu, chỉ tiêu cụ thể, có khả năng lượng hóa và giám sát được.

Quan trọng hơn, sau khi Nghị quyết Đại hội XIV được thông qua, các định hướng về văn hóa phải sớm được thể chế hóa bằng hệ thống nghị quyết, chương trình hành động của Quốc hội, Chính phủ, các Bộ, ngành và địa phương. Cần có những chương trình mục tiêu, đề án trọng điểm về phát triển văn hóa, con người và công nghiệp văn hóa; về bảo tồn và phát huy di sản; về xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh, an toàn; về chuyển đổi số và xây dựng hệ sinh thái sáng tạo.

Nếu mỗi quan điểm, mục tiêu lớn trong phần văn hóa của Nghị quyết Đại hội XIV đều được cụ thể hóa thành luật pháp, chiến lược, quy hoạch, các chương trình và dự án có nguồn lực, có lộ trình, có chỉ số đánh giá, có cơ quan chịu trách nhiệm rõ ràng, thì văn hóa mới thực sự "đi vào cuộc sống" một cách nhanh chóng và hiệu quả. Khi đó, người dân, cộng đồng, văn nghệ sĩ, trí thức, doanh nghiệp sáng tạo… sẽ nhìn thấy mình trong Nghị quyết, có cơ sở để tham gia, đồng hành, chia sẻ trách nhiệm. ■

Giá trị văn hóa Mường phát huy mạnh mẽ trong đời sống đương đại

Thứ trưởng Bộ VHTTDL Trịnh Thị Thủy đánh cồng khai mạc Ngày hội Văn hóa dân tộc Mường lần thứ II năm 2025

● HUY AN; ảnh: TRẦN HUẤN

Hôm qua 23.11, Ngày Di sản văn hóa Việt Nam, tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam (Đoài Phương, Hà Nội), Bộ VHTTDL tổ chức Ngày hội Văn hóa dân tộc Mường lần thứ II năm 2025. Thứ trưởng Bộ VHTTDL Trịnh Thị Thủy tham dự Ngày hội.

Ngày hội Văn hóa dân tộc Mường lần thứ II năm 2025 với sự tham gia của các đoàn nghệ nhân, diễn viên quần chúng dân tộc Mường đến từ năm tỉnh, thành phố: Hà Nội, Phú Thọ, Lào Cai, Sơn La và Thanh Hóa, cùng sự hưởng ứng nhiệt tình của đồng bào Mường tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam.

Trong khuôn khổ Ngày hội đã và sẽ diễn ra nhiều hoạt động phong phú, đặc sắc như trưng bày, giới thiệu không gian văn hóa Mường, trình diễn nghề thủ công truyền thống, liên hoan văn nghệ, trình diễn trang phục, giới thiệu trích đoạn lễ hội, nghi thức sinh hoạt văn hóa và đặc biệt là chương trình biểu diễn văn hóa nghệ thuật đặc sắc tại sân khấu Hồ Gươm, trung tâm của Thủ đô nghìn năm văn hiến. Phát biểu khai mạc Ngày hội, ông Trịnh Ngọc Chung, Cục trưởng Cục Văn hóa các dân tộc Việt Nam (Bộ VHTTDL) khẳng định, bước vào giai đoạn phát triển mới của đất nước, kỷ nguyên chuyển đổi số, hội nhập sâu rộng và phát triển bền vững, văn hóa tiếp tục giữ vai trò là nền tảng tinh thần của xã hội, là sức mạnh nội sinh, động lực phát triển đất nước.

Tiết mục nghệ thuật tại Ngày khai hội

Biểu diễn văn hóa nghệ thuật truyền thống dân tộc Mường diễn ra tại không gian đi bộ Hồ Gươm, tối 22.11

"Chúng ta tin tưởng rằng, với sự quan tâm của Đảng, Nhà nước, sự chỉ đạo của Bộ VHTTDL, cùng sự nỗ lực của các địa phương và đồng bào dân tộc Mường, các giá trị văn hóa Mường sẽ tiếp tục được gìn giữ, lan tỏa và phát huy mạnh mẽ trong đời sống đương đại, góp phần xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc", ông Chung nhấn mạnh. Tại lễ khai mạc, người dân và du khách được thưởng thức các tiết mục văn nghệ chào mừng do các nghệ nhân và diễn viên đồng bào Mường biểu diễn. Ngày hội được tổ chức nhằm tôn vinh và quảng bá những giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của đồng bào

Màn diễu hành và trình diễn của hàng trăm nghệ nhân đồng bào Mường trên nhiều tuyến phố Hà Nội vào chiều 22.11

Các nghệ nhân tham quan không gian trưng

dân tộc Mường, đồng thời nâng cao nhận thức về việc bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa dân tộc Việt Nam trong thời kỳ hội nhập và phát triển. Ngày hội có nhiều hoạt động đặc sắc hấp dẫn du khách: Trưng bày chuyên đề "Đặc trưng văn hóa dân tộc Mường trong cộng đồng văn hóa các dân tộc Việt Nam", không gian trưng bày ảnh "Đồng bào dân tộc Mường đồng hành cùng sự phát triển của đất nước", giao lưu, trình diễn nghệ thuật...

Trước đó, chiều ngày 22.11, nhiều tuyến phố trung tâm của Hà Nội đã trở thành tâm điểm của chuỗi hoạt động thuộc Ngày hội Văn hóa Mường lần thứ II với màn diễu hành của gần trăm nghệ nhân, đồng bào Mường từ năm tỉnh, thành phố (Hà Nội, Phú Thọ, Lào Cai, Sơn La, Thanh Hóa). Tối cùng ngày, tại không gian phố đi bộ Hồ Gươm, Cục Văn hóa các dân tộc Việt Nam phối hợp với Sở VHTT Hà Nội tổ chức chương trình biểu diễn nghệ thuật truyền thống, mở đầu cho chuỗi hoạt động của Ngày hội Văn hóa dân tộc Mường lần thứ II, năm 2025. Thứ trưởng Bộ VHTTDL Trịnh Thị Thủy, lãnh đạo Cục Văn hóa các dân tộc Việt Nam cùng đại diện các Sở, ngành tham gia Ngày hội.

Chương trình gồm nhiều tiết mục đặc sắc như múa chiêng, hát ví, hát đúm, trình diễn các nhạc cụ dân tộc, tái hiện sinh động đời sống văn hóa tinh thần của đồng bào Mường. Qua đó, công chúng Thủ đô và du khách có cơ hội hiểu sâu hơn về phong tục, tín ngưỡng và nghệ thuật trình diễn của cộng đồng cư dân miền núi. Ngày hội văn hóa dân tộc Mường lần thứ II không chỉ tôn vinh những giá trị truyền thống trong nền văn hóa đa dạng của 54 dân tộc Việt Nam, mà còn là dịp quảng bá rộng rãi tới doanh nghiệp, du khách trong và ngoài nước về tiềm năng phát triển văn hóa, thể thao, du lịch và các giá trị di sản đặc sắc của dân tộc Mường.

Hoạt động này góp phần thu hút nguồn lực đầu tư, thúc đẩy xúc tiến, quảng bá, liên kết vùng, qua đó đẩy nhanh quá trình hình thành các khu, điểm du lịch trọng điểm tại những địa phương có đông đồng bào Mường sinh sống.■

bày ảnh

BẢO TỒN, PHÁT HUY GIÁ TRỊ VĂN HÓA TRUYỀN THỐNG CỦA CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ GẮN VỚI PHÁT TRIỂN DU LỊCH:

"Đánh thức" hệ giá trị văn hóa của từng tộc người

● **Bài, ảnh: QUẢNG XƯƠNG**

Hội thảo khoa học "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch" vừa được tổ chức tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam (Đoài Phương, Hà Nội) là dịp để các nhà khoa học, quản lý, nghệ nhân và cộng đồng cùng trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm, giới thiệu những mô hình hay, cách làm sáng tạo trong việc kết nối văn hóa với du lịch.

Hội thảo do Bộ VHTTDL tổ chức nằm trong khuôn khổ Tuần "Đại đoàn kết các dân tộc - Di sản Văn hóa Việt Nam" năm 2025 và "Ngày hội Văn hóa Mường lần thứ II".

Toàn cảnh hội thảo

Vẫn còn nhiều thách thức đặt ra

Phát biểu tại hội thảo, ông Trịnh Ngọc Chung, Cục trưởng Cục Văn hóa các dân tộc Việt Nam (Bộ VHTTDL) cho biết, đây là dịp để các nhà khoa học, nhà quản lý, nghệ nhân và cộng đồng cùng trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm, giới thiệu những mô hình hay, cách làm sáng tạo trong việc kết nối văn hóa với du lịch, để mỗi nét đẹp văn hóa dân tộc không chỉ được gìn giữ trong không gian làng bản, mà còn được lan tỏa mạnh mẽ tới du khách trong và ngoài nước.

Trong bối cảnh hội nhập và toàn cầu hóa, việc bảo tồn và phát huy văn hóa truyền thống gắn với phát triển du lịch là một yêu cầu vừa cấp thiết, vừa lâu dài. Đây không chỉ là câu chuyện của bảo tồn di sản, mà còn là con đường phát triển bền vững, giúp đồng bào các dân tộc thiểu số vừa giữ gìn bản sắc, góp phần tạo sinh kế cho người dân, góp phần xóa đói giảm nghèo, ổn định và nâng cao đời sống bền vững, tự hào về văn hóa của cộng đồng dân tộc mình, tự tin trong quá trình hội nhập và phát triển. Những năm qua, văn hóa luôn được xác định là nguồn lực quan trọng cho phát triển bền vững, góp phần xây dựng kinh tế, xóa đói giảm nghèo và nâng cao chất lượng đời sống xã hội.

Trong mọi giai đoạn, Đảng và Nhà nước ta luôn coi bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa dân tộc là nhiệm vụ chiến lược, vừa cấp bách vừa lâu dài, đặc biệt trong bối cảnh hội nhập quốc tế và sự phát triển mạnh mẽ của khoa học - công nghệ hiện nay. Việc kết hợp bảo tồn di sản văn hóa với phát triển du lịch đã được định hướng rõ trong nhiều chủ trương lớn, như Nghị quyết số 08-NQ/TW (2017) về phát triển du lịch thành ngành kinh tế mũi nhọn hay Dự án số 6 thuộc Chương trình Mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế, xã hội vùng dân tộc thiểu số và miền núi.

Những chính sách này tạo hành lang quan trọng để các địa phương phục hồi, gìn giữ và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống, đồng thời đưa văn hóa vào hoạt động du lịch, nhất là du lịch cộng đồng, tạo sinh kế và nâng cao đời sống người dân. Thực tiễn thời gian qua cho thấy nhiều giá trị văn hóa có nguy cơ mai một đã được khôi phục hiệu quả; nhiều hoạt động văn hóa lan tỏa mạnh mẽ đến cộng đồng và du khách trong nước, quốc tế. Tuy vậy, vẫn còn nhiều thách thức đặt ra: Cân bằng giữa bảo tồn và phát triển; hài hòa giữa lợi ích kinh tế, văn hóa, môi trường; ứng dụng công nghệ trong bảo tồn; mối quan hệ giữa cộng đồng, doanh nghiệp, quản lý nhà nước; và nguy cơ thương mại hóa di sản. Tại hội thảo, các ý kiến tập trung thảo luận, trao đổi làm rõ về mối quan hệ giữa bảo tồn văn hóa với phát triển kinh tế và du lịch bền vững; Tác động của hội nhập, toàn cầu hóa và công nghệ số đối với bảo tồn văn hóa; Vai trò chủ thể của cộng đồng trong gìn giữ và lan tỏa văn hóa truyền thống; Giải pháp và chính sách nhằm khai thác hợp lý tài nguyên văn hóa, phát triển du lịch gắn với lợi ích của cộng đồng.

Các đại biểu trao đổi về các giá trị văn hóa truyền thống của đồng bào dân tộc thiểu số cần ưu tiên bảo tồn, phát huy trong bối cảnh mới. Việc gắn kết các giá trị văn hóa vật thể và phi vật thể của các dân tộc thiểu số với phát triển du lịch là một nhu cầu thiết yếu và cấp bách. Trong đó, để giới thiệu và quảng bá những nét văn hóa độc đáo, từ các di sản vật thể như kiến trúc nhà ở, trang phục, nhạc cụ, đến các di sản phi vật thể như lễ hội truyền thống, dân ca, nghề thủ công, và tri thức dân gian… thì du lịch là một kênh hiệu quả. Thông qua hoạt động du lịch, những giá trị này được tiếp cận với đông đảo du khách trong và ngoài nước, giúp nâng cao nhận thức và sự trân trọng của cộng đồng đối với bản sắc văn hóa của mình.

Phát triển du lịch bền vững thì văn hóa tộc người chính là hồn cốt

Đặc biệt, du lịch tạo ra nguồn thu nhập trực tiếp, cung cấp việc làm và sinh kế cho người dân địa phương, giúp họ cải thiện đời sống và có thêm nguồn lực để đầu tư vào việc bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống. Bên cạnh đó, việc tương tác giữa du khách và cộng đồng dân tộc thiểu số còn góp phần tăng cường sự hiểu biết, giao lưu văn hóa, xóa bỏ định kiến và xây dựng một xã hội đa dạng, hòa nhập.

Khi các giá trị văn hóa được trân trọng và lan tỏa, người dân địa phương càng ý thức hơn về tầm quan trọng của việc gìn giữ bản sắc dân tộc, từ đó tạo động lực mạnh mẽ cho công tác bảo tồn. Do vậy, việc gắn kết văn hóa dân tộc thiểu số với du lịch là một chiến lược hiệu quả để vừa bảo tồn di sản, vừa phát triển kinh tế, góp phần nâng cao đời sống vật chất và tinh thần cho người dân, đồng thời làm phong phú thêm bức tranh văn hóa đa dạng của Việt Nam. Tuy nhiên, theo GS.TS Bùi Quang Thanh, việc phát huy các giá trị di sản thông qua con đường du lịch trong đó có nhiệm vụ khai thác và phát huy các giá trị để phát triển sản phẩm du lịch văn hóa ở Việt Nam còn chưa đạt được hiệu quả như mong muốn. Nhiều làng bản tham gia trực tiếp hoặc gián tiếp làm du lịch chưa xây dựng được kế hoạch dài hạn hoặc chiến lược xúc tiến phát triển sản phẩm du lịch văn hóa cụ thể, phù hợp với địa phương và văn hóa tộc người. Do đó, cộng đồng người dân cũng không có được những định hướng, tập huấn nâng cao nhận thức về phát triển sản phẩm du lịch văn hóa. Cộng đồng làng bản còn thụ động sử dụng các sản phẩm sẵn có để phục vụ du khách, thiếu sự sáng tạo, khám phá di sản văn hóa để từ đó tạo ra các sản phẩm mới nhưng vẫn mang bản sắc truyền thống văn hóa tộc người để thu hút du khách. Trong khi đó, sự quan tâm đến các nguồn nhân lực còn mờ nhạt, đặc biệt là các thế hệ nghệ nhân và đội ngũ được đào tạo chuyên ngành hướng dẫn du lịch.

PGS.TS Lâm Bá Nam, Chủ tịch Hội Dân tộc học và nhân học Việt Nam cho rằng, mỗi tộc người đều sở hữu kho tàng tri thức phong phú, được tích lũy qua nhiều thế hệ, liên quan đến đời sống, sản xuất, ứng xử với môi trường. Đây là nguồn lực đặc biệt quý giá cần được trân trọng và khai thác đúng cách trong tiến trình phát triển bền vững. Đã đến lúc cần "đánh thức" hệ giá trị văn hóa của từng tộc người. Bên cạnh chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, quan trọng hơn cả, muốn phát triển du lịch bền vững, văn hóa tộc người chính là hồn cốt. Theo nhiều chuyên gia, để tiếp tục phát huy giá trị, bảo tồn gắn với phát triển du lịch, cần tăng cường sự phối hợp giữa các ngành chức năng, chủ thể văn hóa và từng đơn vị khai thác sản phẩm du lịch, tổ chức chọn lọc, giới thiệu một cách bài bản, dễ hiểu, có điểm nhấn, có không gian biểu diễn phù hợp, góp phần quảng bá nhiều hơn những nét văn hóa đặc sắc của địa phương đến du khách, đồng thời qua đó tạo sự hấp dẫn, nâng tầm giá trị cho điểm đến du lịch.

PGS.TS Nguyễn Duy Thiệu (Hội Dân tộc học và nhân học Việt Nam) nhấn mạnh rằng, cần đặt nguyên tắc bảo tồn lên hàng đầu, không đánh đổi văn hóa vì lợi ích trước mắt. Việc phát huy giá trị văn hóa phải bảo đảm bền vững và mang lại lợi ích lâu dài cho cộng đồng. ■

Kỳ vọng một kỳ liên hoan phim đậm dấu ấn nghề nghiệp

● HỒNG HẠNH - THÙY TRANG; ảnh: QUỐC THANH

Liên hoan phim (LHP) Việt Nam lần thứ XXIV đã đi qua hơn nửa chặng đường (từ 21-25.11) với chuỗi hoạt động sôi nổi đã và đang diễn ra tại TP.HCM. Quy mô LHP năm nay được đánh giá là quy mô nhất từ trước đến nay, thể hiện ở số lượng tác phẩm dự thi cũng như số nghệ sĩ, khán giả tham dự vào các sự kiện…

Chia sẻ với *Văn Hóa*, nhiều đạo diễn, diễn viên, nhà sản xuất, biên kịch đã bày tỏ kỳ vọng đối với ngày hội điện ảnh lần này.

Phim đã đến được với công chúng

NSƯT, Đạo diễn Đặng Thái Huyền cho rằng, LHP năm nay xứng đáng được xem là một mùa liên hoan "rất thành công", dù chưa đi đến lễ bế mạc. Lễ khai mạc cho thấy sự chào đón nồng nhiệt của khán giả và sự quan tâm lớn từ giới nghệ sĩ, tạo nên đúng nghĩa "ngày hội nghề nghiệp".

Nói về kỳ vọng, Đạo diễn Đặng Thái Huyền nhấn mạnh, *Mưa đỏ* trước hết là "một nhiệm vụ và một sự tri ân", là dự án mà ê kíp sáng tạo đã dồn hết tâm sức, nhiệt huyết trong thời gian dài. Việc phim được chọn chiếu khai mạc là vinh dự lớn với điện ảnh Quân đội. Còn giải thưởng, theo nữ đạo diễn, cần được đánh giá toàn diện, và dù có được xướng tên hay không, điều quan trọng nhất là bộ phim đã hoàn thành sứ mệnh: Hơn 8,3 triệu lượt khán giả ra rạp, thể hiện sự tin yêu của công chúng và đáp lại kỳ vọng mà đất nước, Quân đội và khán giả đặt vào ê kíp.

Ở góc độ biên kịch, tác giả Đặng Thị Thanh Bình (phim *Vầng trăng thơ ấu)*, chia sẻ niềm tự hào khi LHP diễn ra đúng dịp TP.HCM được UNESCO ghi danh. Đây là cơ hội lớn nhưng cũng là thách thức với điện ảnh Việt Nam. Theo chị, phim Nhà nước mang tính đặc thù, thường phục vụ nhiệm vụ lịch sử, giáo dục, nên khó tiếp cận khán giả trong bối cảnh phát hành hiện nay. Tuy vậy, những tín hiệu tích cực cho thấy dòng phim này vẫn có sức hút nếu được đầu tư chỉn chu. *Vầng trăng thơ ấu,* dù chỉ chiếu hạn chế, vẫn nhận nhiều phản hồi tốt nhờ nội dung sâu sắc, hình ảnh đẹp, diễn xuất chân thật - đặc biệt là vai Bác Hồ thuở nhỏ của diễn viên nhí Phạm Hữu Đại.

Năm nay, hạng mục Phim truyện có tới 16 tác phẩm, tạo thách thức lớn cho Ban giám khảo. Việc *Vầng trăng thơ ấu* được chiếu trong khuôn khổ LHP là cơ hội để phim đến gần công chúng hơn và mở ra diễn đàn trao đổi, hợp tác giữa các nhà làm phim.

Nữ diễn viên Ngô Lệ Quyên, nữ chính *Vầng trăng thơ ấu,* bày tỏ niềm vinh dự khi lần đầu tham dự LHP Việt Nam. Sự kiện mang lại cho cô nhiều cảm xúc, đồng thời tạo động lực để cô sớm giới thiệu dự án mới khai thác chiều sâu về chiến tranh ở miền Nam. LHP cũng giúp cô tiến gần hơn với môi trường điện ảnh TP.HCM, mở ra cơ hội học hỏi và kết nối nghề nghiệp.

Diễn viên Lê Công Hoàng - Nam diễn viên chính xuất sắc nhất Bông sen Vàng 2023 - cũng bày tỏ xúc động khi lần đầu dự LHP Việt Nam ngay tại quê nhà. Dù từng tham gia nhiều LHP quốc tế như Busan hay Tokyo, nhưng theo anh, việc góp mặt trong bối cảnh TP.HCM vừa được UNESCO công nhận "Thành phố Sáng tạo điện ảnh" mang lại niềm tự hào đặc biệt. Anh kỳ vọng LHP sẽ là dịp gặp gỡ, học hỏi và thưởng thức trọn vẹn không khí văn hóa - nghệ thuật của sự kiện năm nay.

Ban giám khảo nhận định ban đầu về chất lượng phim dự thi

LHP Việt Nam lần thứ XXIV ghi nhận 203 phim, trong đó 144 phim được chọn dự thi và chiếu toàn cảnh ở các thể loại: Truyện, Tài liệu, Khoa học, Hoạt hình. Các suất chiếu đang thu hút đông đảo khán giả tại TP.HCM. Đại diện Hội đồng Ban giám khảo đã đưa ra những đánh giá bước đầu về chất lượng phim tham dự.

PGS.TS Đỗ Lệnh Hùng Tú, Chủ tịch Hội Điện ảnh Việt Nam, Chủ tịch Ban Giám khảo phim Hoạt hình cho biết, hạng mục này nhận 21 tác phẩm dự thi với đề tài phong phú, nhiều cách thể hiện mới. Bên cạnh kỹ thuật 2D, 3D quen thuộc, một số phim sử dụng cắt giấy, đồ họa thử nghiệm, thể hiện nỗ lực đổi mới của các ê kíp sáng tạo. Năm nay còn xuất hiện phim dài tới 90 phút, đủ tiêu chuẩn phát hành rạp - một tín hiệu tích cực cho thấy hoạt hình Việt Nam đang tiến gần hơn mô hình sản xuất chuyên nghiệp. Nội dung các phim đa dạng hơn, từ truyện cổ tích, đời sống đương đại đến các hành trình biểu tượng giàu cảm xúc. Nhiều phim chọn kể chuyện bằng hình ảnh và âm nhạc, không lời thoại, cho thấy nhà làm phim mạnh dạn khai thác ngôn ngữ điện ảnh.

Còn theo NSND Nguyễn Thước, Chủ tịch Ban Giám khảo phim Tài liệu - Khoa học, hạng mục này nhận 120 phim, trong đó 36 phim vào vòng chính thức, cao hơn các mùa giải trước. Nhiều tác phẩm bám sát những sự kiện quan trọng của đất nước, phản ánh sinh động đời sống xã hội, văn hóa và con người Việt Nam. Chất lượng phim đồng đều, nhiều tác phẩm xứng đáng giành giải thưởng, trải rộng từ các chủ đề lớn đến những câu chuyện đời thường. Ban giám khảo đánh giá dựa trên giá trị nghệ thuật, nội dung và sáng tạo, không thiên về đề tài "nóng". Đa phần phim do các cơ quan nhà nước sản xuất, song vẫn có một số phim độc lập tạo thêm màu sắc mới. Đây được xem là mùa Liên hoan đặc biệt cả về số lượng lẫn chất lượng.

Đạo diễn Lý Hải, giám khảo hạng mục Phim truyện chia sẻ, ông phải tập trung xem kỹ tất cả tác phẩm để đánh giá toàn diện từ kịch bản, hình ảnh, diễn xuất đến chỉ đạo diễn xuất. Đạo diễn nhận định chất lượng phim năm nay đã đạt tầm cao mới, là niềm vui và niềm tự hào cho cả giới làm nghề lẫn khán giả. Ông kỳ vọng điện ảnh Việt Nam sẽ tiếp tục phát triển mạnh mẽ.

Phát biểu tại Lễ khai mạc, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Tạ Quang Đông - Trưởng ban chỉ đạo LHP - khẳng định các nhà làm phim từ khắp cả nước đã mang đến những tác phẩm phong phú, đa dạng, giàu tinh thần đổi mới. Nhiều phim không chỉ chạm tới cảm xúc khán giả trong nước mà còn trở thành sứ giả văn hóa, góp phần quảng bá hình ảnh đất nước, con người và bản sắc Việt Nam ra thế giới. Điều này cho thấy điện ảnh Việt Nam đang từng bước khẳng định vị trí trên bản đồ điện ảnh quốc tế.

ANH HUY

Thứ trưởng Tạ Quang Đông - Trưởng ban Chỉ đạo LHP và Phó Chủ tịch UBND TP.HCM Trần Thị Diệu Thúy - đồng Trưởng ban Chỉ đạo tặng hoa các Hội đồng Ban giám khảo

Các nghệ sĩ, diễn viên tham gia biểu diễn chương trình nghệ thuật tại Lễ khai mạc LHP Việt Nam lần thứ XXIV

Mong muốn chính sách hỗ trợ sáng tạo

Ông Nguyễn Tiến Hưng, Tổng Giám đốc Công ty CP Phim Giải Phóng đánh giá, LHP Việt Nam lần thứ XXIV là dịp quan trọng để nhìn lại hoạt động điện ảnh trong năm qua. Theo ông, ngày hội điện ảnh lần này có nhiều đổi mới, từ cách tổ chức đến việc tiếp cận công chúng, đặc biệt khi diễn ra tại TP.HCM - trung tâm sản xuất và phát hành phim lớn nhất cả nước, giúp sự kiện sôi động và phản ánh rõ thực tiễn của ngành.

Hãng phim Giải Phóng mang đến Liên hoan 16 tác phẩm. Điều ông Hưng trân trọng không phải cuộc đua giải thưởng, mà là cơ hội để các phim mang đậm văn hóa và lịch sử được giới thiệu rộng rãi. Ông nhấn mạnh vai trò đặc thù của các hãng phim nhà nước: Không chỉ làm phim để giải trí, mà còn lưu giữ ký ức xã hội, truyền tải giá trị nhân văn và định hướng thẩm mỹ cộng đồng - điều khác biệt với dòng phim thuần thương mại.

Dù hướng đến tính chuyên nghiệp và hội nhập thị trường, Tổng Giám đốc Công ty CP Phim Giải Phóng cho rằng các đơn vị sản xuất vẫn cần kiên trì với những nội dung có giá trị giáo dục, giữ được bản sắc điện ảnh. Chuỗi tọa đàm và hội thảo tại Liên hoan là cơ hội để các nhà làm phim cùng tìm giải pháp cho các rào cản hiện nay, từ sản xuất, phát hành đến chính sách hỗ trợ sáng tạo. Đây cũng là dịp để công chúng, nhất là người trẻ, hiểu hơn về nghề và được truyền cảm hứng.

Đạo diễn Victor Vũ tham dự Liên hoan với *Thám tử Kiên* cho rằng, sự kiện năm nay đặc biệt ý nghĩa khi trùng thời điểm TP.HCM được UNESCO công nhận là "Thành phố Sáng tạo điện ảnh". Anh kỳ vọng ngành điện ảnh sẽ có tầm nhìn dài hạn, chính sách phù hợp và đầu tư chiến lược hơn. Từ góc độ nhà làm phim, anh mong muốn Nhà nước tăng cường hỗ trợ cả ở khâu sản xuất lẫn phát hành.

Victor Vũ đặc biệt nhấn mạnh mô hình hợp tác công - tư, dẫn chứng từ *Tôi thấy hoa vàng trên cỏ xanh:* Tư nhân mang lại sự linh hoạt và hiểu thị trường; Nhà nước đảm bảo nguồn lực và giá trị văn hóa - kết hợp hai yếu tố sẽ tạo ra những tác phẩm vừa chất lượng vừa lan tỏa mạnh mẽ. Theo anh, điện ảnh không chỉ là kinh doanh mà còn là văn hóa và giáo dục, đây là cách kể câu chuyện Việt Nam với thế giới.

Hơn nửa chặng đường của LHP năm nay cho thấy khí thế nghề nghiệp sôi động, sự cạnh tranh tích cực giữa các dòng phim và những trao đổi sâu về hướng phát triển ngành. Kỳ vọng từ các nghệ sĩ về tiếp cận khán giả, chính sách hỗ trợ hay mô hình hợp tác đều cho thấy một điểm chung: Điện ảnh Việt đang đứng trước cơ hội lớn để bứt phá, nhất là khi TP.HCM vừa trở thành trung tâm sáng tạo điện ảnh mới của khu vực. ■

LIÊN HOAN TUỒNG VÀ DÂN CA KỊCH TOÀN QUỐC 2025:

Sân khấu truyền thống thăng hoa

● **THANH MAI**

Liên hoan Tuồng và Dân ca kịch toàn quốc 2025 diễn ra từ 17-26.11, quy tụ 14 vở diễn của 10 đơn vị nghệ thuật trên cả nước, trở thành ngày hội lớn của sân khấu truyền thống. Trong bối cảnh Tuồng và Dân ca kịch đối mặt nhiều thách thức giữa nhịp sống hiện đại, Liên hoan đã góp phần bảo tồn và phát huy giá trị di sản, đồng thời đưa nghệ thuật truyền thống đến gần hơn với công chúng, thắp lại sức sống và cảm hứng sáng tạo cho thế hệ nghệ sĩ hôm nay.

Thắp lửa sáng tạo

Liên hoan Tuồng và Dân ca kịch toàn quốc 2025 do Bộ VHTTDL giao Cục Nghệ thuật biểu diễn chủ trì, phối hợp cùng Hội Nghệ sĩ sân khấu Việt Nam và Sở VHTT Hà Nội tổ chức - là sự kiện quan trọng của ngành Văn hóa, quy tụ những giá trị tinh hoa của nghệ thuật truyền thống, đồng thời là dịp để nhìn lại chặng đường sáng tạo và biểu diễn của các đơn vị nghệ thuật trên cả nước.

Tuồng và Dân ca kịch là kho tàng nghệ thuật truyền thống lưu giữ hồn cốt văn hóa Việt. Thế nhưng, trước nhịp sống thay đổi nhanh chóng, những giá trị này đang đối mặt nhiều thách thức: Thị trường biểu diễn thu hẹp, khán giả phân tán, lực lượng kế cận thiếu hụt, nghệ sĩ gạo cội thưa vắng, công tác truyền nghề còn lúng túng, trong khi việc thu hút thế hệ trẻ lại là bài toán nan giải. Những khó khăn ấy đòi hỏi sự vào cuộc đồng bộ của cơ quan quản lý, các đơn vị nghệ thuật và chính đội ngũ nghệ sĩ.

Thứ trưởng Bộ VHTTDL Tạ Quang Đông - Trưởng ban Chỉ đạo Liên hoan nhấn mạnh: Các nghị quyết của Đảng như Nghị quyết số 23-NQ/TW; Kết luận số 76-KL/TW; Kết luận số 156-KL/TW; Kết luận số 84-KL/TW của Bộ Chính trị... đã xác định rõ yêu cầu đổi mới, nâng cao chất lượng sáng tạo; gắn bảo tồn với phát huy giá trị nghệ thuật truyền thống; đồng thời hoàn thiện cơ chế, chính sách nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho văn nghệ sĩ phát triển. Liên hoan năm nay là dịp nhìn nhận sâu sắc thực trạng sáng tạo, dàn dựng và biểu diễn, đánh giá năng lực nghệ sĩ, khả năng bắt nhịp đời sống đương đại, cũng như nhận diện những nỗ lực đổi mới. Kết quả này sẽ là cơ sở quan trọng để hoạch định chính sách, hỗ trợ và thúc đẩy sự phát triển bền vững của sân khấu truyền thống trong tương lai.

Năm nay, Liên hoan Tuồng và Dân ca kịch toàn quốc quy tụ 14 vở diễn công phu với gần 1.000 nghệ sĩ từ 10 đơn vị trên toàn quốc, trở thành ngày hội lớn của sân khấu truyền thống Việt Nam - nơi tỏa sáng tài năng, đam mê và khát vọng sáng tạo, đồng thời lan tỏa giá trị nghệ thuật dân tộc và thúc đẩy sự phát triển bền vững của Tuồng và Dân ca kịch.

Nghệ thuật truyền thống "hồi sinh"

Chưa bao giờ rạp Kim Mã (Hà Nội) lại sáng đèn liên tục như những ngày diễn ra Liên hoan. Khán giả đến kín rạp, nhiều bạn trẻ ngồi xem trọn vở, thể hiện sự háo hức và trân trọng dành cho nghệ thuật truyền thống. Hình ảnh ấy cho thấy Tuồng và Dân ca kịch vẫn đầy sức sống và hấp dẫn giữa đời sống hiện đại, chỉ là chưa có nhiều cơ hội để công chúng tiếp cận thường xuyên. Các kỳ liên hoan như lần này đã thu hẹp khoảng cách ấy, đưa nghệ thuật dân tộc đến gần khán giả, đồng thời tạo không gian để thưởng thức, cảm nhận và đánh giá giá trị văn hóa. Đây cũng là dịp để nghệ sĩ trẻ học hỏi lớp nghệ sĩ gạo cội, giao lưu nghề nghiệp, thử nghiệm cách diễn mới, thổi vào tác phẩm tinh thần hiện đại mà vẫn gìn giữ bản sắc.

Là một trong những đơn vị mang đến nhiều vở diễn nhất, Nhà hát Nghệ thuật truyền thống tỉnh Gia Lai tham dự Liên hoan năm nay với tác phẩm tuồng *Nhìn lại một vương triều* và dân ca Bài chòi *Dòng sông kể chuyện.* Giám đốc Nhà hát, ông Nguyễn Trọng Quỳnh cho biết, Bài chòi là loại hình nghệ thuật dân gian độc đáo, gắn kết ca, vè, nhạc với nhịp điệu giàu cảm xúc và tính tương tác, từng phổ biến trong đời sống cộng đồng Tây Nguyên. Lần này biểu diễn tại Hà Nội không chỉ mang đến cơ hội hiếm để công chúng thưởng thức, mà còn giúp người xem hiểu sâu hơn giá trị văn hóa - nghệ thuật đặc sắc của vùng đất này. Qua từng câu hát, nhịp trống và lối diễn vừa vui tươi vừa sâu lắng, Bài chòi khắc họa tinh thần sáng tạo của nghệ sĩ dân gian, đồng thời minh chứng sức sống bền bỉ và khả năng lan tỏa của nghệ thuật dân tộc.

Có thể nói, với việc quy tụ nhiều vở diễn chất lượng, nghệ thuật đồng đều, Liên hoan năm nay là tín hiệu tích cực cho sân khấu truyền thống. Với sự đầu tư bài bản, đổi mới sáng tạo và nâng cao chuyên môn, các tác phẩm vừa làm mới hình thức thể hiện vừa mang đến trải nghiệm tinh thần phong phú, góp phần lan tỏa giá trị văn hóa dân tộc, khích lệ nghệ sĩ tiếp tục gìn giữ và phát triển kho tàng nghệ thuật cha ông.

Vở tuồng *Anh hùng* của Nhà hát Nghệ thuật Hát Bội TP.HCM chinh phục khán giả ngay từ những phút đầu. Kịch bản chặt chẽ, ngôn ngữ tiết chế, đưa nhân vật vào những tình huống giàu dấu ấn lịch sử nhưng vẫn thấm đẫm hơi thở thời đại. Ngay khi màn mở, âm nhạc, tiếng động và cảnh trí tạo ấn tượng mạnh, cuốn khán giả vào câu chuyện. Đạo diễn Võ Hồ Hoàng Dũng chia sẻ, ông đã tận dụng tối đa lực lượng diễn viên trẻ để thổi hơi thở đương đại vào Hát bội; giữ nguyên tinh hoa nghệ thuật từ tính ước lệ, cảnh trí tiết giảm đến việc diễn viên kiêm dựng cảnh, đồng thời bổ sung các chi tiết sáng tạo. Sự kết hợp giữa cổ điển và hiện đại, giữa kinh nghiệm nghề và năng lượng trẻ đã tạo nên một vở diễn vừa đậm bản sắc truyền thống, vừa gần gũi với khán giả hôm nay.

Dù Liên hoan sắp khép lại, nhưng dư âm và giá trị của sự kiện chắc chắn sẽ vang vọng lâu dài. Tuồng và Dân ca kịch không chỉ là di sản cần gìn giữ mà còn là mạch sống nghệ thuật, cần được nuôi dưỡng, thăng hoa và lan tỏa trong đời sống đương đại. Liên hoan đã tiếp thêm cảm hứng, thúc đẩy nghệ sĩ và khán giả cùng chung tay bảo vệ, đổi mới và phát triển nghệ thuật truyền thống, giữ gìn bản sắc dân tộc giữa dòng chảy hội nhập. ■

Liên hoan là dịp hội tụ các tác phẩm xuất sắc, góp phần làm phong phú và đa dạng đời sống sân khấu truyền thống nước nhà

LUẬT TRÍ TUỆ NHÂN TẠO:

Xây dựng nền móng thể chế và "văn hóa AI" cho kỷ nguyên số của Việt Nam

● **PGS.TS BÙI HOÀI SƠN**

Trong kỷ nguyên mà công nghệ đang định hình lại mọi giá trị, mọi mô hình phát triển, mọi phương thức sản xuất và thậm chí cả cách con người tư duy, sống và ứng xử, trí tuệ nhân tạo (AI) đã vượt xa vai trò của một công cụ hỗ trợ để trở thành một hệ hạ tầng mới của thời đại.

Ứng dụng AI trong bảo tồn di sản, trong sáng tạo nghệ thuật, trong du lịch văn hóa… sẽ mở ra cơ hội để Việt Nam bước vào cuộc chơi toàn cầu bằng chính bản sắc của mình (ảnh minh họa)

Sức mạnh của AI có thể thúc đẩy năng suất, mở rộng biên giới sáng tạo, tối ưu hóa quản trị, giải phóng nguồn lực xã hội, nhưng đồng thời cũng đặt ra những câu hỏi đạo đức, pháp lý và nhân văn sâu sắc mà chưa có câu trả lời sẵn có từ kinh nghiệm quốc tế. Việc Quốc hội khóa XV chuẩn bị thảo luận và xem xét dự án Luật Trí tuệ nhân tạo tại Kỳ họp thứ 10 vì thế mang ý nghĩa vượt lên trên một đạo luật chuyên ngành: Đó là bước đi chiến lược để xây dựng trụ cột thể chế của Việt Nam trong kỷ nguyên số, cũng như để định hình "văn hóa AI" - hệ giá trị mới mà xã hội Việt Nam sẽ phải cùng nhau tạo dựng.

Đặt con người vào trung tâm trong quản trị AI

Đây là lần đầu tiên Việt Nam xây dựng một đạo luật dành riêng cho AI. Điều này diễn ra trong bối cảnh đất nước đang chuyển mình mạnh mẽ theo định hướng thể chế mới về khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo. Từ Nghị quyết 52 của Trung ương về chủ động tham gia Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, Nghị quyết 57 về đột phá phát triển khoa học - công nghệ và chuyển đổi số, đến Nghị quyết 66 về xây dựng và thi hành pháp luật trong giai đoạn mới, rồi Nghị quyết 68 về phát triển kinh tế tư nhân, hệ thống chính sách của Đảng... đang mở ra một con đường phát triển dựa trên tri thức, dữ liệu, công nghệ số và sáng tạo văn hóa. Trong chuỗi chuyển động đó, Luật Trí tuệ nhân tạo được kỳ vọng trở thành mắt xích thể chế quan trọng để bảo đảm quốc gia không bỏ lỡ cơ hội lịch sử mà AI mang lại, đồng thời tránh được những rủi ro dài hạn có thể làm biến dạng môi trường văn hóa - xã hội.

Một trong những nội dung trọng tâm của dự thảo Luật là hệ thống nguyên tắc quản trị AI. Điều đáng ghi nhận là những nguyên tắc này không thuần túy xuất phát từ lối tiếp cận kỹ thuật hay kinh tế, mà đặt con người, nhân phẩm, quyền riêng tư và các giá trị văn hóa vào trung tâm. Những khẳng định như "lấy con người làm trung tâm", "bảo đảm an toàn, công bằng và minh bạch", "tôn trọng chuẩn mực đạo đức và giá trị văn hóa Việt Nam", hay "thúc đẩy đổi mới sáng tạo gắn với phát triển bền vững" không chỉ tạo ra nền tảng pháp lý mà còn xác lập một tầm nhìn: AI phải phục vụ con người chứ không thay thế con người; công nghệ phát triển phải đi đôi với gìn giữ các giá trị cốt lõi của dân tộc.

> *Trong một thế giới đang thay đổi nhanh đến mức nhiều quốc gia loay hoay trước câu hỏi "làm sao để quản trị AI", Việt Nam lựa chọn bước đi kịp thời, có trách nhiệm và hướng tới tương lai. Luật Trí tuệ nhân tạo - nếu được Quốc hội thông qua và được thực thi hiệu quả - sẽ không chỉ là hành lang pháp lý cho phát triển công nghệ mà còn là đạo luật nền tảng của kỷ nguyên mới, nơi văn hóa Việt Nam tiếp tục tỏa sáng trong môi trường số, và nơi công nghệ được định hướng để phục vụ sự phát triển bền vững, nhân văn và giàu bản sắc của dân tộc.*

Cách tiếp cận này phù hợp với tinh thần của Hiến pháp và đường lối nhất quán của Đảng coi văn hóa là nền tảng tinh thần, là mục tiêu và động lực phát triển. Một đạo luật về công nghệ mà đặt yếu tố văn hóa, đạo đức và nhân văn lên trên tốc độ phát triển kỹ thuật - đó là dấu hiệu cho thấy Việt Nam đang chọn một lối đi khác: Không chạy theo công nghệ bằng mọi giá, mà vừa nắm bắt cơ hội, vừa xây dựng lá chắn cho xã hội, vừa tạo ra "không gian an toàn" cho sự tiến bộ.

Tuy nhiên, để hệ thống nguyên tắc có thể vận hành hiệu quả trên thực tế, nhiều chuyên gia đề xuất cần cấu trúc lại chúng theo nhóm rõ ràng, mạch lạc hơn - nhóm về con người và quyền; nhóm về an toàn - rủi ro; nhóm về pháp luật - đạo đức; nhóm về phát triển - hội nhập. Việc phân nhóm sẽ giúp cơ quan quản lý, doanh nghiệp công nghệ và người dân dễ dàng áp dụng hơn khi đưa các quy định này vào từng quyết định cụ thể. Đồng thời, dự thảo cũng cần bổ sung rõ nguyên tắc về trách nhiệm giải trình và khả năng truy xuất nguồn gốc hệ thống AI. Đây là yêu cầu đã trở thành chuẩn quốc tế để bảo đảm mọi hệ thống, đặc biệt là trong giáo dục, y tế, báo chí, truyền thông hay văn hóa, đều có thể được kiểm toán, giám sát độc lập và minh bạch.

Một vấn đề quan trọng khác là bảo vệ nhóm yếu thế. Trí tuệ nhân tạo dù được xem là trung tính nhưng thực chất lại phụ thuộc vào dữ liệu. Nếu dữ liệu huấn luyện mang định kiến giới, định kiến vùng miền hay định kiến dân tộc, hệ thống AI hoàn toàn có thể tái tạo và thậm chí khuếch đại những định kiến đó. Điều này đã từng xảy ra ở nhiều nước, gây ra hậu quả nghiêm trọng đối với phụ nữ, trẻ em, người khuyết tật, cộng đồng thiểu số. Vì vậy, việc bổ sung yêu cầu đánh giá tác động văn hóa - xã hội và tác động giới khi thiết kế, vận hành hệ thống AI là đặc biệt cần thiết, nhằm bảo đảm công nghệ không tạo ra những hình thức phân biệt mới ngay trong bối cảnh xã hội đang nỗ lực thu hẹp bất bình đẳng.

Cùng với đó, quyền của người sử dụng cũng cần được đề cao. Quyền được biết khi nào AI can thiệp vào quá trình ra quyết định; quyền được yêu cầu xem xét lại các quyết định tự động; quyền được lựa chọn giữa con người và máy móc trong các dịch vụ quan trọng… là những nội dung nhiều quốc gia đã đưa vào luật. Đây không chỉ là vấn đề pháp lý, mà là cách bảo vệ năng lực tự chủ và tư duy độc lập của người dân trong thời đại mà thuật toán ngày càng đóng vai trò dẫn dắt hành vi.

Bảo vệ chủ quyền số và giá trị văn hóa Việt

Về chính sách phát triển, dự thảo Luật đã xác định trí tuệ nhân tạo là động lực quan trọng của tăng trưởng và đổi mới sáng tạo. Tuy nhiên, trong bối cảnh Việt Nam có nền tảng văn hóa phong phú, có ngành công nghiệp văn hóa đang phát triển nhanh và có khát vọng xây dựng "sức mạnh mềm quốc gia", AI phải được nhìn nhận không chỉ như động lực kinh tế mà còn là công cụ nâng tầm giá trị văn hóa Việt. Việc ứng dụng AI trong bảo tồn di sản, trong sáng tạo nghệ thuật, trong thiết kế, trong du lịch văn hóa, trong số hóa ngôn ngữ… sẽ mở ra cơ hội để Việt Nam bước vào cuộc chơi toàn cầu bằng chính bản sắc của mình. Sự đồng hành giữa AI và văn hóa nếu được dẫn dắt đúng hướng có thể trở thành "bộ đôi chiến lược" để xây dựng thương hiệu quốc gia trong kỷ nguyên mới.

Song song với đó, vấn đề dữ liệu văn hóa - lịch sử - ngôn ngữ Việt Nam cần được xác định là tài nguyên chiến lược. Đây là nguồn chất liệu đầu vào để xây dựng các mô hình AI tiếng Việt chất lượng cao. Nếu không có chính sách dữ liệu phù hợp, các mô hình AI trong nước sẽ không thể cạnh tranh, còn người Việt sẽ phải sử dụng những nền tảng do nước ngoài phát triển, dẫn tới nguy cơ mất dần ảnh hưởng của văn hóa Việt trong môi trường số.

Lĩnh vực giáo dục và đào tạo nhân lực AI cũng được dự thảo Luật quan tâm với định hướng tích hợp tri thức AI vào chương trình phổ thông, đào tạo nhân lực trình độc a o và triển khai Chương trình quốc gia phát triển nhân lực AI. Nhưng bên cạnh kỹ năng và kỹ thuật, giáo dục cũng phải chú trọng trang bị văn hóa số, đạo đức công nghệ, khả năng phân biệt thông tin, khả năng sáng tạo có trách nhiệm… để thế hệ trẻ không bị cuốn theo công nghệ một cách thụ động.

Một nội dung rất đáng chú ý là mối quan hệ giữa Luật Trí tuệ nhân tạo và hệ thống pháp luật hiện hành. AI không phải là lĩnh vực "đứng một mình". Nó liên quan mật thiết đến các luật về dữ liệu, an ninh mạng, báo chí, điện ảnh, sở hữu trí tuệ, dân sự, lao động, trẻ em… Trong đó, tranh chấp về quyền sở hữu trí tuệ đối với tác phẩm do AI tạo ra đang trở thành vấn đề nổi cộm toàn cầu. Nếu không có quy định rõ ràng, môi trường sáng tạo trong nước có thể bị xáo trộn, còn nghệ sĩ - những người đang nỗ lực gìn giữ giá trị văn hóa - có thể chịu thiệt thòi. Dự thảo Luật vì vậy cần khẳng định nguyên tắc tôn trọng quyền tác giả, quyền liên quan và cấm sử dụng trái phép tác phẩm để huấn luyện AI, đồng thời giao luật chuyên ngành xử lý chi tiết.

Cùng với đó, trách nhiệm của các nền tảng AI xuyên biên giới cũng cần được nhấn mạnh. Việt Nam không thể để không gian số bị chi phối bởi những thuật toán do các tập đoàn không đặt tại Việt Nam quyết định. Luật phải bảo đảm các nền tảng này tôn trọng pháp luật Việt Nam, từ an ninh mạng đến đạo đức xã hội, từ bảo vệ trẻ em đến chống tin giả và chống nội dung độc hại.

Để luật có thể triển khai hiệu quả, thiết chế thực thi đóng vai trò then chốt. Việc thành lập Ủy ban Quốc gia về trí tuệ nhân tạo, xây dựng Cổng thông tin quốc gia và cơ sở dữ liệu quốc gia về AI là hướng đi đúng. Tuy nhiên, thiết chế chỉ "sống" được khi có nguồn lực, có cơ chế phối hợp rõ ràng và có sự tham gia của xã hội. Giám sát không thể chỉ là công việc của cơ quan nhà nước mà cần sự vào cuộc của cộng đồng công nghệ, các hội nghề nghiệp, các nhà nghiên cứu, nghệ sĩ, doanh nghiệp và cả các nhóm yếu thế - những người chịu tác động trực tiếp của AI.

Hơn cả một đạo luật về kỹ thuật, Luật Trí tuệ nhân tạo - nếu được xây dựng công phu, thận trọng và có tầm nhìn - sẽ trở thành biểu tượng cho cách Việt Nam bước vào kỷ nguyên số: Chủ động, nhân văn, kiên định với giá trị văn hóa và luôn đặt con người lên trên công nghệ. AI sẽ không thay thế con người, nhưng AI sẽ đồng hành cùng con người Việt Nam nếu chúng ta biết cách dẫn dắt nó. Và chính khung pháp lý được xây dựng hôm nay sẽ là nền móng để bảo đảm điều đó.■

AN NINH MẠNG VÀ YÊU CẦU HIỆN ĐẠI HÓA PHÁP LUẬT TRONG KỶ NGUYÊN SỐ

LTS: Chuyển đổi số mạnh mẽ đưa Việt Nam tiến sâu vào không gian mạng - một "mặt trận" mới gắn trực tiếp với an ninh quốc gia và quyền lợi của mỗi công dân. Nhưng cùng với cơ hội phát triển, các mối đe dọa tấn công mạng, đánh cắp dữ liệu, gián điệp mạng và hoạt động chống phá ngày càng gia tăng với mức độ phức tạp chưa từng có. Trong bối cảnh hàng triệu tài khoản bị xâm phạm, hệ thống thông tin trọng yếu thường xuyên bị tấn công và pháp luật còn thiếu đồng bộ, yêu cầu hoàn thiện khuôn khổ pháp lý về an ninh mạng trở nên cấp bách hơn bao giờ hết.

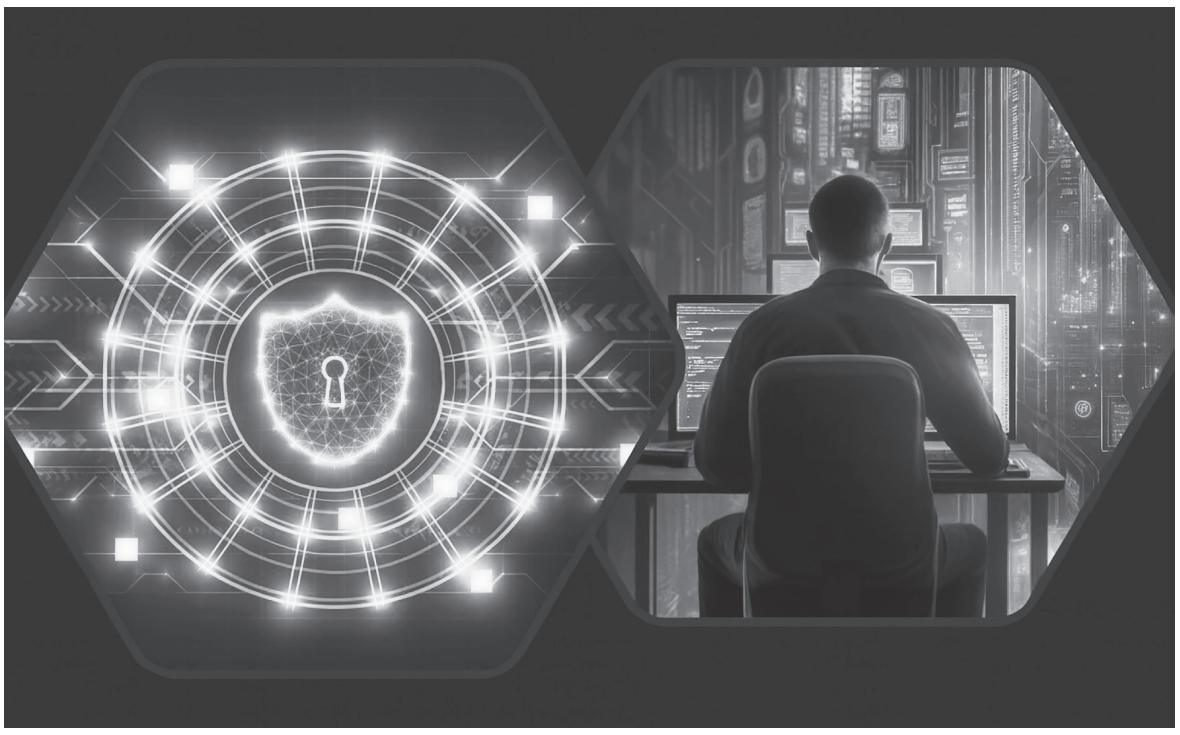
Bài 1: Tội phạm mạng leo thang

● **HOÀNG HƯƠNG**

Trong nửa đầu năm 2025, tình hình tội phạm mạng tại Việt Nam leo thang chưa từng có, với hàng triệu tài khoản người dùng bị đánh cắp và hàng loạt cuộc tấn công nhắm vào hệ thống thông tin trọng yếu của các Bộ, ngành, doanh nghiệp... Những vụ lộ lọt dữ liệu, mua bán trái phép thông tin cá nhân cùng hoạt động chống phá trên không gian mạng diễn biến ngày càng tinh vi, cho thấy an ninh mạng đang trở thành thách thức nghiêm trọng đối với phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ an ninh quốc gia.

Báo động đỏ

Sau 28 năm chính thức kết nối Internet, sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ viễn thông đã mở ra thời cơ để Việt Nam nhanh chóng tiếp cận, khai thác các thành tựu khoa học - công nghệ phục vụ tiến trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Tuy nhiên, cùng với những lợi ích to lớn, không gian mạng cũng đặt ra nhiều nguy cơ và thách thức đối với công tác bảo đảm an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự an toàn xã hội. Đại hội XIII của Đảng đã nhấn mạnh: "An ninh mạng ngày càng tác động mạnh, nhiều mặt, đe dọa nghiêm trọng đến sự phát triển ổn định, bền vững của thế giới, khu vực và đất nước ta".

Không gian mạng là "địa bàn hoạt động" của tội phạm công nghệ cao (ảnh minh họa)

Thực tế thời gian qua cho thấy, hoạt động tấn công mạng, gián điệp mạng của các nhóm "tin tặc" cùng tình trạng lộ mất thông tin, dữ liệu cá nhân diễn biến ngày càng nguy hiểm. Các thế lực thù địch triệt để lợi dụng không gian mạng để tuyên truyền phá hoại tư tưởng, chống phá Đảng và Nhà nước. Tội phạm sử dụng công nghệ cao ngày càng phức tạp với phương thức, thủ đoạn tinh vi, khiến tình hình vi phạm pháp luật về an ninh, trật tự trên không gian mạng trở nên khó lường.

Hoạt động tấn công mạng, gián điệp mạng tại Việt Nam đang diễn ra với mức độ ngày càng nghiêm trọng, tác động trực tiếp đến an ninh quốc gia. Nhiều nhóm tin tặc quốc tế tổ chức các chiến dịch mã hóa dữ liệu, đòi tiền chuộc quy mô lớn chưa từng có nhằm vào các tập đoàn tài chính, năng lượng, viễn thông, khiến hoạt động quản trị, điều hành xã hội bị gián đoạn, gây thiệt hại nặng nề về kinh tế và ảnh hưởng đến an ninh trật tự. Riêng nửa đầu năm 2025, hệ thống tại Việt Nam phải đối mặt với gần 530.000 cuộc tấn công từ chối dịch vụ (DDoS) - theo Viettel Cyber Security - cho thấy mức tăng đột biến so với cùng kỳ các năm trước.

Tình trạng lộ mất bí mật nhà nước, thu thập và mua bán trái phép thông tin cá nhân tiếp tục xảy ra tại nhiều cơ quan, đơn vị. Đối tượng tấn công vào các lỗ hổng bảo mật để xâm nhập, đánh cắp dữ liệu và buôn bán công khai trên không gian mạng. Một số doanh nghiệp trong và ngoài nước sử dụng công cụ chuyên dụng để âm thầm thu thập và xử lý dữ liệu người dùng, hình thành kho dữ liệu lớn phục vụ hoạt động kinh doanh; cho phép đối tác thứ ba tiếp cận mà không có kiểm soát chặt chẽ, dẫn đến dữ liệu bị chuyển giao và buôn bán tràn lan. Việc quản lý dữ liệu ở một số cơ quan, tổ chức còn lỏng lẻo, thiếu giám sát, khiến nhân viên dễ lợi dụng vị trí để chiếm đoạt và bán dữ liệu sau khi nghỉ việc hoặc chuyển công tác. Hoạt động trao đổi dữ liệu cá nhân trái phép diễn ra công khai trên các diễn đàn, hội nhóm với những đường dây hàng nghìn thành viên. Chỉ trong 6 tháng đầu năm 2025 đã ghi nhận 191 vụ lộ, lọt dữ liệu với hơn 3 tỉ bản ghi bị ảnh hưởng, trong đó có nhiều vụ tác động trực tiếp đến cơ quan nhà nước và các tập đoàn lớn.

Hoạt động chống phá Đảng và Nhà nước trên không gian mạng cũng gia tăng đáng kể. Trong bối cảnh tình hình thế giới và khu vực có nhiều biến động, trong nước diễn ra nhiều sự kiện chính trị - đối ngoại quan trọng cùng những vấn đề phức tạp về an ninh trật tự, các thế lực thù địch và đối tượng chống đối tiếp tục triệt để lợi dụng mạng xã hội để đăng tải tin bài, video xuyên tạc, kích động, gây nhiễu loạn dư luận.

Bên cạnh đó, tội phạm sử dụng công nghệ cao để thực hiện các hành vi xâm phạm trật tự, an toàn xã hội tiếp tục diễn biến phức tạp, gây thiệt hại lớn cho người dân. Các hoạt động lừa đảo chiếm đoạt tài sản, đánh bạc, tổ chức đánh bạc, truyền bá văn hóa phẩm đồi trụy, mua bán vũ khí, vật liệu nổ, ma túy, bằng cấp giả… đều có chiều hướng gia tăng. Theo Bộ Công an, riêng năm 2025 đã ghi nhận gần 17.000 vụ lừa đảo chiếm đoạt tài sản trên không gian mạng, tăng mạnh so với năm 2020 và gây thiệt hại hàng nghìn tỉ đồng.

Những khoảng trống đe dọa hiệu quả bảo vệ an ninh mạng quốc gia

Thực trạng nêu trên cho thấy nhiều hạn chế đang bộc lộ rõ trong công tác bảo đảm an toàn, an ninh mạng. Báo cáo từ các đơn vị chuyên trách cho thấy hạ tầng bảo mật tại cơ quan nhà nước vẫn chưa được đầu tư đồng bộ; một số hệ thống thông tin quan trọng quốc gia sử dụng kiến trúc cũ, thiếu phương án dự phòng và chưa xây dựng quy trình ứng cứu sự cố hiệu quả. Nhiều cơ quan, đơn vị chưa ban hành quy chế quản trị hệ thống thông tin theo tiêu chuẩn an toàn mạng hoặc chưa tiến hành kiểm tra, đánh giá lỗ hổng bảo mật một cách thường xuyên.

Trong môi trường doanh nghiệp, đặc biệt là doanh nghiệp nhỏ và vừa, tâm lý chủ quan, coi nhẹ an ninh mạng vẫn còn phổ biến. Không ít doanh nghiệp chưa triển khai các biện pháp bảo vệ cơ bản như phân quyền truy cập, mã hóa dữ liệu, lưu trữ nhật ký hệ thống hay sao lưu định kỳ, khiến hệ thống dễ bị tổn thương trước các cuộc tấn công từ bên ngoài. Nhiều vụ việc cho thấy chính sự lơ là trong quản trị nội bộ đã tạo ra "cửa ngõ" cho tội phạm mạng xâm nhập. Đáng chú ý, trong quý III năm 2025, Việt Nam tiếp tục ghi nhận hơn 6,5 triệu tài khoản cá nhân bị đánh cắp, phản ánh xu thế tấn công có chủ đích vẫn duy trì ở mức rất cao.

Một nguyên nhân then chốt khiến tình trạng mất an toàn thông tin diễn biến phức tạp là sự thiếu thống nhất của khuôn khổ pháp lý hiện hành. Việt Nam đang áp dụng song song Luật An toàn thông tin mạng 2015 và Luật An ninh mạng 2018, với phạm vi điều chỉnh khác nhau, dẫn đến phân công trách nhiệm giữa các Bộ, ngành có thời điểm chưa đồng bộ. Theo Nghị quyết số 18-NQ/TW và Nghị định số 02/2025/NĐ-CP, nhiệm vụ quản lý nhà nước về an toàn thông tin mạng đã được chuyển từ Bộ Thông tin và Truyền thông sang Bộ Công an nhằm bảo đảm nguyên tắc "một việc - một cơ quan chủ trì". Tuy nhiên, việc chưa hợp nhất hai luật tiếp tục gây khó khăn trong thực thi, nhất là đối với các vụ việc phức tạp liên quan đến dữ liệu cá nhân, tấn công mạng hoặc bảo vệ hệ thống thông tin trọng yếu.

Thực tiễn cũng cho thấy nhiều hành vi xâm phạm dữ liệu cá nhân dù gây hậu quả đáng kể nhưng vẫn thiếu chế tài đủ mạnh để răn đe. Việc thiếu các yêu cầu bắt buộc về lưu trữ log, định danh địa chỉ IP hay tiêu chuẩn bảo vệ an ninh dữ liệu khiến nhiều vụ việc khó truy vết, ảnh hưởng trực tiếp đến hiệu quả điều tra.

Trong bối cảnh các quốc gia trên thế giới ngày càng siết chặt quản lý an ninh mạng, xây dựng chiến lược bảo vệ dữ liệu quốc gia và coi dữ liệu là "tài nguyên chiến lược", việc Việt Nam chậm hoàn thiện hành lang pháp lý sẽ làm gia tăng nguy cơ mất an toàn thông tin, khiến công tác ứng phó sự cố bị động và ảnh hưởng đến quá trình phát triển kinh tế số.

Thực trạng an ninh mạng thời gian qua phản ánh bức tranh nhiều gam màu tối, cho thấy mức độ nguy hiểm của các mối đe dọa từ không gian mạng đối với an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội và quyền lợi người dân. Trong bối cảnh đó, việc hoàn thiện khuôn khổ pháp lý, đặc biệt là hợp nhất và ban hành Luật An ninh mạng theo mô hình một đầu mối quản lý thống nhất, không còn là yêu cầu tất yếu mà trở nên cấp bách hơn bao giờ hết, nhằm bảo vệ chủ quyền quốc gia trên không gian mạng.■

(Còn tiếp)

Khi võ thuật kết nối hòa bình

Bài, ảnh: BẢO ANH

Liên hoan Võ thuật quốc tế TP.HCM 2025 khép lại vào tối qua 23.11 đã để lại nhiều ấn tượng mạnh mẽ trong lòng người yêu võ thuật trong và ngoài nước. Không chỉ là ngày hội trình diễn tinh hoa võ học, sự kiện còn gửi gắm thông điệp về hòa bình, đoàn kết và tình bằng hữu - những giá trị nhân văn mà võ thuật chân chính luôn hướng đến.

Năm nay, Liên hoan diễn ra từ ngày 21-23.11, thu hút các đoàn võ thuật quốc tế đến từ Hàn Quốc, Trung Quốc, Nhật Bản, Ấn Độ, Philippnies, Thái Lan, Indonesia và hơn 20 đoàn trong nước, cùng hàng nghìn võ sư, HLV, võ sinh và người yêu võ thuật. Liên hoan đã diễn ra ấn tượng với màn trình diễn võ đạo kết hợp nghệ thuật dân tộc, âm thanh, ánh sáng hiện đại. Với sân khấu võ đài ngoài trời, người yêu võ thuật, khán giả và du khách quốc tế đã được thưởng thức những màn trình diễn mãn nhãn từ Võ cổ truyền, Vovinam, Taekwondo, Karate, Judo, Wushu, Muay, Aikido, Pencak Silat, MMA và Lân Sư Rồng…

Liên hoan không chỉ dừng lại ở việc biểu diễn mà còn chú trọng tính chuyên môn qua các buổi tập huấn, workshop quốc tế. Võ sinh Việt Nam được trực tiếp giao lưu, học hỏi từ các chuyên gia đầu ngành của nhiều nền võ học trên thế giới. Điều này phù hợp với định hướng nâng tầm chất lượng phong trào võ thuật TP.HCM và tạo cơ hội hội nhập cho thế hệ trẻ. Trong khuôn khổ Liên hoan, đã diễn ra Giải thi Hội diễn võ thuật quốc tế với các bài biểu diễn quyền, kỹ thuật và đồng diễn của các môn phái, bộ môn Việt Nam. Sự kiện bế mạc vào tối 23.11 đã tôn vinh các võ sư kiệt xuất, các đoàn xuất sắc và trình diễn nghệ thuật "Hào khí võ Việt - từ TP.HCM lan tỏa tinh hoa ra thế giới".

Phó Chủ tịch UBND TP.HCM Trần Thị Diệu Thúy cho biết: "Liên hoan là sự kiện được tổ chức thường niên, nhằm tôn vinh tinh thần thượng võ của dân tộc Việt Nam và lan tỏa hình ảnh một đất nước hòa bình - nghĩa tình - hội nhập. Năm nay, Liên hoan không chỉ là sân chơi của những người yêu võ thuật, mà còn là không gian giao lưu văn hóa quốc tế, nơi tinh hoa võ học Việt Nam được kết nối với nhiều trường phái võ thuật đặc sắc trên thế giới.

Bà Trần Thị Diệu Thúy nhấn mạnh, với tinh thần "Kết nối hòa bình - Lan tỏa giá trị nhân văn", Liên hoan năm nay tiếp tục là cầu nối hữu nghị giữa các quốc gia, vùng lãnh thổ; là biểu tượng của tinh thần tôn trọng, hiểu biết và hợp tác vì một thế giới hòa bình, ổn định và phát triển bền vững... Từ đó, TP.HCM cam kết tiếp tục mở rộng hợp tác quốc tế trong lĩnh vực thể thao, văn hóa và du lịch, thúc đẩy giao lưu nhân dân và xây dựng Thành phố trở thành trung tâm sự kiện thể thao - văn hóa mang tầm khu vực và quốc tế.

Tại Liên hoan năm nay, các màn biểu diễn không chỉ thể hiện kỹ thuật ấn tượng mà còn lồng ghép các giá trị nhân văn. Những bài quyền mềm mại, những thế đối luyện mang tính giáo dục hay những tiết mục võ nhạc kết hợp văn hóa truyền thống đã cho thấy sự đa dạng, phong phú và đầy tính nghệ thuật của võ thuật Việt Nam cũng như thế giới.

Phó Chủ tịch Hiệp hội Võ thuật Thế giới (WoMAU) Võ Danh Hải khẳng định, sự kiện đã trở thành điểm gặp gỡ giữa võ thuật truyền thống và hiện đại. Những môn nổi tiếng như Wushu (Trung Quốc), Muay Boran (Thái Lan), Arnis (Philippines), Taekkyon và Hapkido (Hàn Quốc), MMA, Brazilian Jiu-Jitsu đều góp mặt, mở ra một không gian giao thoa văn hóa võ học phong phú chưa từng có. Từ sân khấu võ thuật, giá trị nhân văn của võ đạo được lan tỏa mạnh mẽ đó là: Tôn trọng - đoàn kết - hòa bình. Đây cũng là thông điệp mà TP.HCM muốn gửi đến bạn bè quốc tế về một thành phố thân thiện, hiếu khách, luôn sẵn sàng hợp tác và chia sẻ những giá trị văn hóa tốt đẹp.

Võ thuật không chỉ là rèn luyện thân thể mà còn là sợi dây liên kết, giúp mọi người gần nhau hơn

Võ thuật, từ lâu không chỉ là công cụ tự vệ hay thi đấu mà còn là phương pháp rèn luyện thân thể và tâm hồn. Hầu hết các môn phái lớn của Việt Nam và thế giới đều đặt yếu tố đạo đức, tinh thần và hòa khí lên hàng đầu. Võ thuật chân chính luôn đề cao tinh thần tôn trọng, nhân ái, kỷ luật và hòa khí. Khi hàng trăm võ sư, hàng nghìn võ sinh từ nhiều nền văn hóa khác nhau cùng bước lên sân khấu chung, họ đang cùng nhau gửi một thông điệp rõ ràng, đó là sự khác biệt không tạo ra chia rẽ, mà chính là động lực để kết nối và thấu hiểu.

Không phải ngẫu nhiên mà Ban tổ chức chọn thông điệp "Kết nối hòa bình". Trong bối cảnh thế giới còn nhiều bất ổn, việc các quốc gia cùng gặp nhau dưới mái nhà chung của võ thuật mang ý nghĩa sâu sắc: Hòa bình không chỉ được xây dựng bằng đàm phán hay chính trị, mà còn từ sự thấu hiểu lẫn nhau của từng con người. Sự kiện nhắc nhở mỗi người rằng võ thuật không chỉ giúp ta mạnh mẽ hơn, mà còn giúp thế giới xích lại gần nhau. ■

Nỗ lực hết mình vì thành tích chung

Đoàn Thể thao Việt Nam khu vực phía Nam vừa tổ chức lễ xuất quân tham dự SEA Games 33 tại Thái Lan. Sự kiện mang ý nghĩa cổ vũ tinh thần, khẳng định quyết tâm và trách nhiệm của lực lượng HLV, VĐV trước hành trình chinh phục đấu trường thể thao lớn nhất khu vực.

Đoàn Thể thao Việt Nam khu vực phía Nam, trong đó tiêu biểu là TP.HCM đóng góp 59 HLV và 258 VĐV, tham gia 37/45 môn. Các tỉnh Đồng Nai, Tây Ninh hay Cần Thơ cũng bổ sung lực lượng mạnh ở các môn võ, đua thuyền, thể thao dưới nước và nhiều môn đồng đội. Tại SEA Games 32, lực lượng phía Nam mang về 60/132 HCV của Đoàn Thể thao Việt Nam.

Phó Cục trưởng Cục TDTT Việt Nam Nguyễn Hồng Minh, Trưởng đoàn Thể thao Việt Nam tại SEA Games 33 đánh giá cao vai trò nòng cốt của lực lượng phía Nam trong nhiều kỳ Đại hội khi luôn đóng góp số lượng VĐV đông đảo, chất lượng cao, đặc biệt ở các môn mũi nhọn như: Điền kinh, bơi lội, TDDC, đấu kiếm, Taekwondo, Karate… Đồng thời, lực lượng trẻ kế cận được đào tạo bài bản cũng hứa hẹn sẽ là nguồn đóng góp quan trọng cho mục tiêu huy chương.

Tại SEA Games 33, nhiều gương mặt nổi bật đến từ phía Nam tiếp tục là niềm kỳ vọng lớn của Việt Nam như Nguyễn Thị Mỹ Hạnh (Taekwondo), Nguyễn Hoài Văn (điền kinh), Trương Thị Phương (Canoeing), Nguyễn Quang Thuấn (bơi lội)… Các đội tuyển bóng đá nữ, bóng rổ nữ, Futsal nam hay bóng ném với nòng cốt từ TP.HCM, Đồng Nai, Tây Ninh đều là những tập thể chiến đấu rất giàu tinh thần và bản lĩnh.

Phó giám đốc Sở VHTT TP.HCM Nguyễn Nam Nhân cho biết: "Mỗi VĐV bước ra sân thi đấu không chỉ mang theo lá cờ đỏ sao vàng, mà còn mang theo sự kỳ vọng của hàng triệu trái tim Việt Nam, mang theo hy vọng của nhân dân các tỉnh phía Nam, tinh thần bất khuất, nghĩa khí và giàu khát vọng vươn lên. Với sự chuẩn bị nghiêm túc, sự chỉ đạo quyết liệt của ngành, sự đồng hành của các địa phương và quan trọng nhất là với bản lĩnh, ý chí, sự cháy hết mình của các VĐV, Đoàn Thể thao Việt Nam khu vực phía Nam sẽ đạt thành tích cao, thi đấu đẹp, cống hiến và tự tin tỏa sáng tại SEA Games 33".

Đại diện cho các VĐV, 2 tuyển thủ Liêu Gia Kiện (bóng ném) và Trương Thảo My (bóng rổ) khẳng định sẽ chiến đấu hết mình, thể hiện tinh thần thể thao cao thượng, cống hiến và giữ gìn hình ảnh đẹp của con người Việt Nam tại Thái Lan. Chắc chắn, dù thi đấu ở môn nào, mỗi tuyển thủ đều mang trên vai trách nhiệm đóng góp vào thành tích chung của Đoàn Thể thao Việt Nam. SEA Games 33 không chỉ là cuộc tranh tài về huy chương, mà còn là nơi thể hiện ý chí, bản lĩnh và tinh thần dân tộc.

Thành tích của toàn đoàn sẽ không đến từ một vài cá nhân hay một môn thể thao đơn lẻ, mà là sự cộng hưởng từ nỗ lực thầm lặng của hàng nghìn con người, từ VĐV, HLV, bác sĩ, chuyên gia và những người làm công tác hậu cần. Và trên hết, màu cờ đỏ sao vàng sẽ tiếp tục là nguồn động lực lớn nhất. Chính tình yêu Tổ quốc, niềm tự hào dân tộc và khát khao cống hiến sẽ giúp các đội tuyển Việt Nam bước vào SEA Games 33 với tinh thần mạnh mẽ hơn bao giờ hết, thi đấu hết mình, chiến đấu vì Việt Nam, vì niềm tin của hàng triệu trái tim yêu thể thao nước nhà.

VĨNH HY

DANH SÁCH U22 DỰ SEA GAMES 33:

Bộ khung đã đủ "chín"?

● **KHẢI HƯNG**

Khi HLV Kim Sang-sik công bố danh sách 28 cầu thủ U22 Việt Nam cho đợt tập trung cuối cùng hướng tới SEA Games 33, người hâm mộ có thể nhận thấy ít nhiều sự quen thuộc. Danh sách ấy phản ánh một quá trình được chuẩn bị dài hơi suốt hơn một năm qua, nơi đội tuyển trẻ được xây dựng từng bước, với bộ khung định hình sớm và tư duy phát triển ổn định. Nhưng giữa những tín hiệu tích cực, câu hỏi lớn vẫn còn, đó là bộ khung này đã thực sự "chín" cho mục tiêu cạnh tranh HCV SEA Games 33, hay vẫn còn những khoảng trống khó lường?

U22 Việt Nam quy tụ dàn cầu thủ đã trải qua quá trình dài chuẩn bị kỹ lưỡng

Ít bất ngờ nhưng nhiều thông điệp

Nhìn vào danh sách 28 cầu thủ, dễ thấy những gương mặt đã gắn bó với đội từ các giải đấu quốc tế trong năm 2024-2025. Khuất Văn Khang tiếp tục giữ vai trò thủ lĩnh chuyên môn lẫn tinh thần, trong khi Nguyễn Đình Bắc, Cầu thủ xuất sắc nhất U23 Đông Nam Á 2025, là hạt nhân trên hàng công. Sự hiện diện của Phạm Lý Đức, Lê Viktor... cho thấy triết lý xây dựng đội hình thiên về tốc độ và khả năng chuyển đổi nhanh.

Không khó để nhận ra, HLV Kim Sang-sik ưu tiên tính ổn định. Hai năm trở lại đây, rất ít huấn luyện viên đội trẻ của Việt Nam có thời lượng làm việc liên tục và có hệ thống như chiến lược gia người Hàn Quốc. Mỗi đợt tập trung, mỗi chuyến đấu tập đều nằm trong một lộ trình được vạch ra từ sớm, hướng đến sự nhuần nhuyễn thay vì sự bùng nổ nhất thời. Vì vậy, danh sách "ít thay đổi" lần này không đơn thuần là sự an toàn, mà phản ánh niềm tin vào một quá trình đã được kiểm chứng.

SEA Games 33 là mục tiêu quan trọng, nhưng với HLV Kim Sang-sik, hành trình chuẩn bị mới là quan trọng nhất. Từ đầu năm 2024 tới nay, U22 Việt Nam đã trải qua hàng loạt đợt tập huấn, thi đấu giao hữu và đặc biệt là chuyến cọ xát quốc tế tại Panda Cup 2025, giải đấu mang tính thử thách cao, quy tụ những nền bóng đá trẻ hàng đầu châu Á.

Các đợt tập trung tại PVF, Hà Nội và TP.HCM thời gian qua đều theo hướng tăng tính cơ động trong đội hình. Điều này phù hợp với mục tiêu của đội tuyển trẻ Việt Nam là không chỉ dự SEA Games 33, mà còn chuẩn bị dài hạn cho vòng loại U23 châu Á và thậm chí là chiến dịch Olympic 2028.

Bài toán "vá" tuyến giữa

Dù bộ khung cơ bản được ổn định sớm, nhưng chấn thương của Văn Trường đã tạo ra một khoảng trống đáng kể. Văn Trường không chỉ là một tiền vệ trung tâm đơn thuần. Anh là mắt xích giữ nhịp, có khả năng điều phối và kinh nghiệm thi đấu ở cả tuyển trẻ lẫn đội tuyển quốc gia.

Khi đá cặp cùng một tiền vệ phòng ngự thiên về đánh chặn như Thái Sơn, anh sẵn sàng dâng cao để tổ chức tấn công. Khi chơi bên cạnh mẫu cầu thủ cơ động như Xuân Bắc hay Quốc Cường, anh lùi xuống làm điểm tựa, điều phối và giữ nhịp. Chính khả năng thích ứng ấy giúp U22 Việt Nam có thể chuyển đổi chiến thuật tùy theo từng đối thủ mà không cần thay đổi quá nhiều nhân sự.

Sự vắng mặt của Văn Trường khiến tuyến giữa U22 Việt Nam đối mặt nhiều thách thức đó là thiếu một cầu nối giàu kinh nghiệm giữa hàng tiền vệ và hàng công; giảm chất lượng kiểm soát thế trận, đặc biệt khi đối phương pressing tầm cao.

Để bù đắp, BHL đang cân nhắc nhiều phương án. Trong các phương án hiện hữu, Thái Sơn là lựa chọn an toàn nhất, bởi cầu thủ này có lối chơi chắc chắn, khả năng đánh chặn tốt, phù hợp cho những trận đấu đòi hỏi sự kỷ luật ở khu trung tuyến. Đá cạnh Thái Sơn có thể là Xuân Bắc hoặc Quốc Cường, hai tiền vệ có xu hướng cơ động, giàu năng lượng và chơi trực diện hơn. Khi U22 Việt Nam cần tăng cường áp lực tấn công, Xuân Bắc - Quốc Cường có thể tạo thành cặp đôi "hai số 8", giúp đội đẩy tốc độ trận đấu.

Ngoài những cái tên quen thuộc, U22 Việt Nam vẫn còn những phương án mang tính linh hoạt. Văn Khang, với kinh nghiệm thi đấu dày dạn, hoàn toàn có thể lùi vào giữa sân trong các thời điểm đội cần kiểm soát bóng. Lê Viktor hay Công Phương cũng được xem là những quân bài đa năng. Tuyến giữa rõ ràng vẫn là nơi khiến HLV Kim Sang-sik phải tính toán nhiều nhất. Và đó cũng là yếu tố khiến câu hỏi "đã chín chưa?" trở nên đáng bàn.

Điểm mạnh của U22 Việt Nam hiện nay nằm ở tính ổn định và sự hiểu nhau trong phạm vi nhóm cầu thủ chủ chốt. Nhưng khi phân tích sâu hơn, đội vẫn còn những điểm cần khắc phục. Ở hàng thủ, thể hình, tốc độ và khả năng tranh chấp được cải thiện, nhưng sự ổn định vẫn là vấn đề. Một vài trung vệ trẻ được thi đấu V-League chưa lâu, kinh nghiệm đối mặt với các tiền đạo già dặn vẫn còn hạn chế. Trên hàng công, có thể kỳ vọng vào Đình Bắc, người luôn biết cách tạo dấu ấn ở những thời điểm quan trọng. Quốc Việt đang dần tìm lại phong độ, nhưng khả năng dứt điểm cần nâng độ ổn định. Những pha đánh biên, đặc biệt với sự xuất hiện của Viktor và Hải Nam, đang mở ra thêm nhiều phương án tấn công.

Ở đấu trường SEA Games, Thái Lan, Indonesia, Malaysia vẫn là những đối thủ chính. Thái Lan đang sở hữu lứa U22 có nhiều cầu thủ đá Thai League 1. Indonesia mạnh về thể hình và tinh thần thi đấu. Malaysia không quá vượt trội nhưng lại rất khó chịu ở những trận đấu loại trực tiếp.

Khi đặt U22 Việt Nam vào bối cảnh ấy, có thể thấy khoảng cách không còn xa, nhưng để tự tin nói đội đã hơn đối thủ ở mọi mặt thì chưa. U22 Việt Nam có lợi thế về kỹ thuật, tốc độ và sự đồng đều ở một số vị trí. Tuy nhiên, kinh nghiệm trận mạc, đặc biệt trong các trận đấu có áp lực cao là điều đội vẫn cần trau dồi. Vì vậy, mục tiêu HCV là hoàn toàn khả thi, nhưng đòi hỏi đội phải bước vào SEA Games trong trạng thái gần như không mắc sai sót ở các trận then chốt. ■

U17 Việt Nam thắng U17 Singapore 6-0

Đội tuyển U17 Việt Nam thắng dễ 6-0 trước Singapore trong trận ra quân vòng loại U17 châu Á 2026.

Trận đấu mở màn Vòng loại U17 châu Á 2026 của U17 Việt Nam đã diễn ra với tốc độ nhanh và sự áp đảo hoàn toàn từ phía đội chủ nhà. Ngay phút thứ 4, U17 Việt Nam đã sớm có bàn mở tỷ số khi Lê Trọng Đại Nhân bị phạm lỗi trong vòng cấm, và chính anh đã thực hiện thành công quả phạt đền để đưa đội nhà vươn lên dẫn trước 1-0. Các bàn thắng tiếp theo được ghi do công: Lê Sỹ Bách (phút 26), Minh Thủy (phút 38), Chu Ngọc Nguyễn Lực (phút 64), Mạnh Quân (phút 68 và 88).

Kết quả này đưa đoàn quân HLV Roland đứng nhì bảng, xếp sau U17 Malaysia do cùng điểm nhưng kém hơn về hiệu số bàn thắng - bại. Ở lượt hai, U17 Việt Nam sẽ có cơ hội vượt hiệu số khi gặp Quần đảo Bắc Mariana hôm nay 24.11.

T.KHÔI

Giải Vô địch Kendo lần đầu tiên tổ chức tại Việt Nam

Liên đoàn Kendo Việt Nam, Sở VHTT tỉnh Ninh Bình phối hợp với Cục Thể dục thể thao Việt Nam tổ chức Giải Vô địch Kendo Việt Nam 2025.

Giải đấu quy tụ trên 250 vận động viên, huấn luyện viên đến từ 23 Câu lạc bộ Kendo thuộc các địa phương trên toàn quốc, cùng 25 trọng tài quốc tế phối hợp điều hành, nhằm tạo ra chuẩn mực mới cho các giải trong nước cả về tính cạnh tranh lẫn chất lượng chuyên môn. Các vận động viên thi đấu 4 nội dung: Cá nhân nữ, cá nhân nam, đồng đội nữ, đồng đội nam. Giải đấu còn hướng tới mục tiêu giao lưu văn hóa, tăng cường hợp tác chuyên môn với các tổ chức quốc tế. Qua đó, hình ảnh Kendo Việt Nam sẽ được định vị rõ ràng hơn, tạo thuận lợi cho việc mời chuyên gia, cử trọng tài đi học tập, tham dự các giải vô địch khu vực theo lộ trình hội nhập.

L.YẾN

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, phường Ngọc Hà, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Tây Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Trào lưu ẩm thực lành mạnh trên toàn cầu

● HỒNG NHUNG

Trong cuộc sống hiện đại, biến đổi khí hậu, ô nhiễm môi trường và dịch bệnh bùng phát khiến mọi người ngày càng quan tâm nhiều hơn đến những vấn đề liên quan đến sức khỏe. Xu hướng thực phẩm lành mạnh theo đó cũng trở thành một trong những trào lưu nâng cao sức khoẻ hướng tới lối sống bền vững.

Tìm đến ẩm thực lành mạnh nâng cao sức khoẻ đang là một xu hướng — Ảnh: THE NEW YORK TIMES

Trong xã hội ngày nay, quá trình đô thị hóa đã xuất hiện nhiều hơn các chuỗi cửa hàng tiện lợi mở cửa xuyên đêm và trở nên quen thuộc hơn với tất cả mọi người. Từ xúc xích, mì ăn liền, khoai tây chiên cho đến nước ngọt có ga hay bánh quy đóng gói, thực phẩm siêu chế biến được xem là biểu tượng của một thời đại mà sự tiện lợi lên ngôi. Các chuyên gia cho rằng, việc lựa chọn đồ ăn không lành mạnh sẽ là lời cảnh báo nguy cơ về một "dịch bệnh âm thầm" đang lan khắp thế giới.

Giữa những nỗi lo gia tăng, người dân toàn cầu có xu hướng tìm đến chế độ ăn uống lành mạnh nhằm nâng cao sức khỏe, tăng cường hệ miễn dịch và phòng ngừa bệnh tật. Tại Mỹ, các nghiên cứu cũng cho thấy người tiêu dùng đang có xu hướng tìm đến những sản phẩm dán nhãn "tự nhiên", thay vì thói quen truyền thống như trước đây bởi lo lắng gia tăng các căn bệnh mãn tính là do thực phẩm siêu chế biến, dầu hạt và thậm chí cả fluoride trong nước uống.

Với người Nhật, từ trước đến nay, họ vẫn luôn duy trì thói quen ăn uống lành mạnh, ưu tiên các bữa ăn giàu dinh dưỡng và ít chế biến, chủ yếu là hải sản tươi sống, gạo lứt, rau và thực phẩm lên men. Nhờ đó, tuổi thọ trung bình của người Nhật hiện luôn thuộc top đầu thế giới nhờ sự kết hợp của nhiều yếu tố, trong đó phải kể đến chế độ ăn uống lành mạnh.

Trong khi đó, chế độ ăn vùng Địa Trung Hải, phổ biến ở các quốc gia như Hy Lạp và Italia chủ yếu là dầu ô liu, trái cây, rau, ngũ cốc nguyên hạt và cá, mang lại lợi ích cho tim, cân bằng chất béo và chất dinh dưỡng. Nhờ vậy, họ có thể duy trì sức khỏe dẻo dai, đồng thời tỷ lệ mắc bệnh tim mạch và béo phì thấp hơn so với nhiều khu vực khác trên thế giới.

Khi xã hội phát triển, người tiêu dùng sẽ ngày càng chú trọng đến đồ ăn thức uống có lợi cho sức khoẻ, thúc đẩy xu hướng ẩm thực lành mạnh phát triển. Theo các chuyên gia y tế, chế độ ăn uống tác động rất lớn đến hoạt động hằng ngày thậm chí liên quan đến cả sức khỏe tinh thần. Bắt nhịp xu hướng này, ngành thực phẩm và đồ uống toàn cầu trong những năm gần đây hướng tới các sản phẩm chăm sóc sức khỏe và thể chất. Ngành công nghiệp này tập trung phát triển sản xuất thực phẩm và đồ uống bổ dưỡng, hữu cơ và tự nhiên. Nhiều công ty cải tiến sản phẩm giảm các thành phần nhân tạo, đường và chất béo không lành mạnh, bổ sung thêm chiết xuất trái cây hoặc thảo dược phù hợp với xu hướng chăm sóc sức khỏe.

Tại châu Âu, nhu cầu giảm bớt lượng cồn trong đồ uống đã trở thành xu hướng điển hình hiện nay. Các loại thức uống có hàm chứa những chất chiết xuất từ hoa quả, trái cây hay thảo mộc cũng có khả năng tạo ra cảm giác thư giãn, vui vẻ. Những quốc gia tham gia tích cực vào cuộc đua này có Đức, Anh, Italia, Pháp, Tây Ban Nha, Hà Lan, Thụy Sỹ, Bỉ, Nga… Trong đó, Đức dự kiến sẽ thống trị thị trường sữa và đồ uống có nguồn gốc thực vật.

Nhật Bản cũng cho thấy sự chuyển dịch lớn về lối sống, khi gần một nửa người trẻ ở xứ sở hoa anh đào ngày nay có xu hướng nói không với đồ uống có cồn dù, văn hóa bia rượu từng ăn sâu trong xã hội nước này. Những bữa nhậu với đồng nghiệp sau giờ làm từng là một phần quan trọng của văn hóa ở Nhật Bản, nay không còn hấp dẫn với người trẻ, vốn ưu tiên cân bằng cuộc sống và ít muốn giao tiếp ngoài giờ. Giới quan sát nhận định sự sụt giảm tiêu thụ các sản phẩm có cồn sẽ mang tính dài hạn, phản ánh sự thay đổi trong thói quen của thế hệ trẻ tại nước này.

Bên cạnh đó, các loại đồ uống chức năng và thực phẩm bổ sung cũng đắt khách trên thị trường Mỹ. Trong khi những thương hiệu cũ giới thiệu thêm nhiều sản phẩm lành mạnh thì những doanh nghiệp mới cũng ra mắt nhiều hơn đồ uống có lợi cho sức khoẻ. Ngành công nghiệp thực phẩm và đồ uống toàn cầu đang rộn ràng hơn với thức uống lành mạnh có lợi cho sức khoẻ. Theo một báo cáo phân tích thị trường, ngành đồ uống chức năng đã đạt giá trị 149,75 tỉ USD vào năm 2024 và được dự đoán sẽ tăng lên 248,5 tỉ USD vào năm 2030.

Trong xã hội hiện đại với đa dạng lựa chọn, người tiêu dùng toàn cầu ngày càng cân nhắc kỹ lưỡng hơn khi chi tiêu, hướng đến thói quen ăn uống lành mạnh. Xu hướng này cho thấy sự thay đổi đáng kể trong hành vi mua sắm vì người tiêu dùng ưu tiên các sản phẩm tốt cho sức khỏe có giá trị bền vững. Và khi người tiêu dùng đứng trước ngày càng nhiều lựa chọn, trách nhiệm thuộc về các thương hiệu doanh nghiệp trong việc tìm ra các sản phẩm nổi bật cả trên kệ hàng lẫn trong không gian trực tuyến.■

GÓC BÌNH LUẬN

Thách thức kép

● LAM SA

Dự định sẽ tăng mạnh lệ phí cấp thị thực từ năm tài khóa 2026 và bắt đầu áp dụng từ ngày 1.4.2026 của Nhật Bản, đang thu hút sự chú ý không chỉ của cộng đồng người nước ngoài tại nước này mà còn của các quốc gia có công dân học tập, làm việc ở xứ sở Mặt trời mọc.

Các khoản lệ phí mới được đưa ra trong bối cảnh số lượng cư dân ngoại quốc tại nước này đang gia tăng và lập kỷ lục lên tới gần 4 triệu người. Việc điều chỉnh phí, có loại tăng gấp hơn 10 lần, trở thành một bước ngoặt đáng kể trong chính sách nhập cư vốn thận trọng của Tokyo.

Theo thông tin từ các nguồn chính phủ, dự kiến mức chi phí thay đổi tình trạng thị thực hoặc cấp lại thị thực có thời hạn từ một năm trở lên sẽ tăng từ 6.000 yên (khoảng 1 triệu đồng) lên khoảng 40.000 yên (hơn 6,6 triệu đồng). Trong khi phí cấp thị thực vĩnh trú có thể vượt ngưỡng 100.000 yên (hơn 16,6 triệu đồng), thay vì 10.000 yên (khoảng 1,65 triệu đồng) như hiện nay. Thủ tướng Sanae Takaichi muốn đưa biểu phí này tiệm cận mức của các nước phương Tây, đồng thời tạo nguồn thu phục vụ các chính sách hỗ trợ xã hội đa văn hóa, một định hướng được nói đến nhiều nhưng vẫn còn khoảng cách lớn so với nhu cầu thực tế.

Nhiều ý kiến cho rằng Nhật Bản đang đứng trước thách thức kép. Một mặt, nước này cần nguồn nhân lực nước ngoài để bù đắp thiếu hụt lao động trong bối cảnh dân số già hóa nhanh. Mặt khác, hệ thống hỗ trợ hội nhập xã hội cho người nước ngoài còn hạn chế, từ ngôn ngữ, nhà ở đến dịch vụ công. Việc tăng phí thị thực được giải thích là nhằm củng cố các chính sách này, song điều đáng bàn là liệu gánh nặng tài chính đặt lên vai người nhập cư có làm giảm sức hút của Nhật Bản trong cạnh tranh nhân lực toàn cầu.

Trước đó vào tháng 4, Nhật Bản đã điều chỉnh tăng phí visa do lạm phát từ 4.000 yên lên 6.000 yên cho việc gia hạn hoặc thay đổi tình trạng và từ 8.000 yên lên 10.000 yên cho thị thực thường trú. Rõ ràng, đợt tăng mới này mang tính cấu trúc hơn, đòi hỏi chính phủ Nhật Bản sẽ trình một dự luật sửa đổi Luật Kiểm soát nhập cư trong kỳ họp Quốc hội thường kỳ năm tới, để dỡ trần phí hiện hành đang đặt ở mức 10.000 yên cho loại phí này.

Tuy nhiên, khi dự luật được trình lên Quốc hội vào năm tới, câu hỏi quan trọng nhất sẽ là mức tăng này có đi kèm cải thiện thực chất trong hệ thống hỗ trợ người nước ngoài hay không. Bởi lẽ, tăng chi phí mà không cải thiện môi trường sống, làm việc sẽ khó đạt được mục tiêu thu hút và giữ chân nguồn nhân lực chất lượng.

Trong bối cảnh cạnh tranh nhân lực quốc tế ngày càng gay gắt, Nhật Bản đứng trước cơ hội định hình lại chính sách nhập cư theo hướng chủ động và bền vững hơn. Tuy nhiên, niềm tin của cộng đồng quốc tế chỉ có được khi chính sách đi đôi với thực thi hiệu quả và công bằng, điều mà dư luận sẽ tiếp tục dõi theo trong những năm tới.■

Lao động Hàn Quốc có thời gian đi làm dài nhất

Một nghiên cứu quốc tế mới công bố cho thấy, người lao động Hàn Quốc đang phải chịu thời gian đi làm dài nhất thế giới, với trung bình 108 phút mỗi ngày, con số này cao gấp đôi mức trung bình toàn cầu 68 phút.

Nghiên cứu do các chuyên gia thuộc Đại học Tự trị Barcelona và Đại học McGill thực hiện, khảo sát 43 quốc gia. Các chuyên gia cảnh báo thời gian đi lại kéo dài không chỉ gây bất tiện mà còn là mối đe dọa nghiêm trọng đối với sức khỏe cộng đồng. Theo Giáo sư Cho Soo-hyun, Bệnh viện Đại học Chung-Ang, việc di chuyển quá lâu làm giảm vận động thể chất, ảnh hưởng giao tiếp xã hội, gây ăn tối muộn và rối loạn giấc ngủ, từ đó làm tăng cân và tăng huyết áp.

TRÂM ANH